

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 48 (3115) 2009 DECEMBER • GRUODIS 1 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Spaudos reikalai

Metams baigiantis priimta apžvelgti, kas padaryta, pagalvoti, kas toliau darytina, atviriau pasidalinti rūpesčiais bei problemomis, tikint, kad kiekvienas pasidalinimas ne tik lengvina našta, bet kuria ir pagalbą.

ATRODO, kad šiais laikais, tarp daugelio kitų, aktualiausia opa bene bus periodinės spaudos leidyba. Apie tai nemažai rašoma, pasisakoma. Dejuojama, kad prenumeratų skaičius smunka, veikla siaurėja, traukiasi į mažesnius pavidalus. Nei aukos, nei bet kokios paramos šito smukimo negali sulaikyti. Tikrovė nėra džiuginanti, bet kartu ir savotiškai keista – išgyvename tam tikrą paradoksą. Štai elektroninė technika, dideliu šuoliu palengvinusi spaudos paruošimo ir gaminimo darbą, tartum pati atsisuka prieš to palengvinto darbo rezultatą – laikraštį, jau daug ką perkeldama į kompiuterių ekranus ir bet kokią medžiagą pateikdama be jokios “popierinės pagalbos”. Internetas tapo patogį žinių perdavimo ir greito susižinojimo nepakeičiama priemone. Yra pagrindo manyti, kad jis, kaip toks, dar ilgą laiką bus naudingas ir tolydžio vis labiau visiems prieinamas, taipgi perimdamas ir daugiau kaip 500 metų gyvavusią laikraštinę priemonę žinioms dauginti ir skleisti. Todėl suprantamas ir laikraščių tiražų mažėjimas, kasmetinis prenumeratų smukimas, net apimties siaurėjimas, puslapių skaičių mažinimas. Ir didieji dienraščiai, ir mažieji savaitraščiai palengva virsta platintojais reklamų bei kitokių apmokamų skelbimų, nes tai dar apsimoka skelbėjams. Lietuviškoji periodinė spauda tiek Lietuvoje, tiek ir išeivijoje jaučia tų pokyčių pasekmes. Kaip ilgai iš viso laikraštija dar laikysis, sunku spėlioti. Daugelis šiandien dar mano, kad jos reikalingumas taip greitai neišblės?

KAS bebūtų, į laikraščių leidybą verta pažiūrėti ir iš kitos pusės. Mat būtų netikslu ir neteisinga dėl prenumeratų smukimo apkaltinti vien tik technologiją, išstumiančią periodinę spaudą. Giliau žvelgiant į staigius pokyčius ir aukštosios technologijos nuopelnus, peršasi ir kitos išvados. Ieškant priežasčių, kodėl daugelis žmonių šiandien mieliau pradeda žiūrėti į ekranus negu į spausdintus puslapius, tikresnį atsakymą turbūt rastume ne technologijoje, bet psichologijoje, tai yra pačiame besikeičiančiame žmoguje, kuris tarsi laiko sąvoką praradęs, reikia ar ne, amžinai skuba, visur viską apskaičiuoja, kas patogiau, kas greičiau, kas pigiau. Nūdienis žmogus jau įpratęs gauti viską paruoštą “gatavą” – tik imk ir naudokis. Jau dažnas laikraščių skaitytojas tik varto puslapius, kažko ieško, ilgiau stabteli prie nuotraukų ar komercinių skelbimų, prie tų vadinamųjų “gerų naujienų”. Tokiems skaitytojams internetas žymiai patogesnis ir naudingesnis. Tad jis ir pritaikytas šių dienų skubančiam žmogui. Visus tuos įspūdžius sudėjęs, atrodo, kad spauda tolydžio gali tapti siauresnių visuomenės grupių reikalams, nebe visiems, skaityti mokantiems. Lietuviškoji spauda išeivijoje, kaip plačiai besiskleidžiančios visuotinės žiniasklaidos maža šakelė, paduoda specialios, dažnai tik mums suprantamos ir mus liečiančios medžiagos. Ir tai yra jos stiprybė ir ateitis. Ji gyvuos tol, kol užteks žmonių, kurie rūpinasi Lietuvos bei lietuvių išeivių gyvenimu. Jeigu jau kada tokių žmonių pritruks, jokia technologija nepadės. Užtat ir skaitytojų išankstinis paruošimas ar neparuošimas lems mūsų spaudos likimą. O tai jau kitas ir nelengvas uždavinys ir tema kita. Lietuviybės įdiegimas ir jos išlaikymas – tai ir yra pagrindas, ant kurio ir savašis žodis gali laikytis. ČS

Šiame numeryje

Ką padarė ir ko nepadarė Brunono kraujas Lietuvoje – 2 psl.
Gyvenimas paskirtas istorijai (Tėsinys) – 3,10 psl.
Kultūrinių lobių atkasinėjimai – 4,12 psl.
Premijos užsienio lietuviams mokslininkams – 5 psl.
Negailėjo jaunatviškos šypsenos – 6 psl.
Neatsargiai lipdytas tautinio orumo gaivinimas – 8 psl.
Skamba Kalėdų varpai... – 9 psl.
Vaižgantas ieškojo kas gera... – 10 psl.
Nuners dar ne vieną spalvingą antklodę – 11 psl.

Naujų projektų netrūksta

XX Krašto tarybos trečiosios sesijos dalyviai

Ntr. R. Jonaitienės

RAMŪNĖ SAKALAITĖ- JONAITIENĖ

XX Krašto tarybos trečioji sesija įvyko šeštadienį, lapkričio 21, Anapilio parodų salėje, Mississaugoje. Iš galimų 73 balsus turinčių tarybos narių buvo 44, o šalia jų dalyvavo ir būrelis svečių. Sesiją pradėjo Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė, pakviesdama visus sugiedoti Kanados himną. Anapilio klebonas kun. Vytautas Staškevičius sukalbėjo invokaciją ir pakvietė prisiminti mirusius narius, po to sudarytas prezidiumas, kuriam pirmininkėmis pakviesotos Rūta Samonytė (KLJS pirm.) ir Joana Adamonytė (Montrealis), sekretorėmis – Dalia Kesminienė (Hamiltonas) ir Elytė Balkytė-Zubis (Kalgaris).

Mandatus ir balsus skaičiuoti pasiruošė Aras Ruslys (KLJS atstovas), Darius Paznekas (KLJS) ir Teodoras Stanulis (Torontas), rezoliucijas rinko Audra Rusinaitė (KLJS), Tomas Krakauskas (KLJS) ir Teresė Pargauskienė (Delhi-Tillsonburg). Darbotvarkė buvo priimta be pataisų.

Svečiai – garbės konsulai Paulius Kuras ir Arūnas Staškevičius, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė Birutė Bublienė, Kanados lietuvių fondo (KLF) tarybos pirm. Kazimieras Deksnys tarė sveikinimo žodžius, taip pat paminėti sesijoje dalyvaujantys KLF valdybos pirm. Algis Nau-

sėdas ir *Tėviškės žiburių* redaktorė Ramūnė Jonaitienė.

Patvirtinus praėjusios sesijos protokolą, Krašto valdybos pranešimą skaitė pirm. J. Kuraitė-Lasienė. Ji pranešė, kad iš valdybos pasitraukė visuomeninių reikalų vicepirm. Petras Meiklejohn ir išdininė Arūnas Pabedinskas ir išvardino kitus valdybos narius. Gili padėka išreikšta KLB veiklos rėmėjui KL fondui, kuris šiais metais paskyrė \$25,000 švietimui, \$12,000 archyvinės medžiagos katalogavimui, \$16,000 valdybos veiklai, tiek pat Muziejaus-archyvo išlaikymui, kaip ir Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Kanados atstovams, \$8,000 Kanados lietuvių dienų ruošai ir \$4,000 studentams, atlikusiems vasaros stažuotę Lietuvoje.

J. Kuraitė-Lasienė pranešė, kad Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės buvo perorganizuotas, dabar yra dalis Užsienio reikalų ministerijos. O seimo naujai įsteigtą užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisiją sudaro Lietuvos vyriausybės ministrai ir PLB valdybos paskirti atstovai. Į šią komisiją, kuri posėdžiaus 2010 m. kovo mėn., KLB Krašto valdyba yra paskyrusi J. Kuraitę-Lasienę.

Švietimo srities vicepirmininko platus pranešimas buvo pateiktas raštu ir išdalintas dalyviams, paminėta, kad ieškoma mecenato švietimo premijai, kurią norima įsteigti artimiausiu laiku.

Kultūros srityje šiais metais svarbiausias renginys buvo Lietuvos vardo 1000-mečio paminėjimas, o ateinančiais metais sparčiai ruošiamasi IX Dainų šventei Toronte. Pasveikinta KLB Toronto apylinkės pirmininkė Danutė Garbaliuskienė už surengetas Kanados lietuvių dienas ir 1000-mečio žvaigždės apdovanojimą. J. Kuraitė-Lasienė taip pat pranešė, kad jau padarytas sprendimas ir gautas leidimas statyti Otavoje paminklą komunizmo aukoms pagerbti, jau ieškoma paminklui vietovė.

Pirmininkei pristačius finansinę apyskaitą vietoj negalėjusio dalyvauti naujo išdinininko Petro Vaičiūno, revizijos komisijos vardu Irena Ross pranešė, jog knygos vedamos tvarkingai. Perskaitytas revizoriaus pranešimas, o Garbės teismo pirmininkas Petras Adamonis pranešė, kad skundų nebuvo.

Apie Kanados lietuvių muziejaus-archyvo būklę paaiškino vicepirmininkė kultūros reikalams Rūta Kličienė, kuri irgi padėjo Kanados lietuvių fondui už suteiktą paramą muziejaus remontui. Muziejaus-archyvo administratorius kompiuterio pagalba pademonstravo, kaip veikia naujai įsigyta katalogavimo sistema ARCHEION, kurion įvesti atitinkantys “Archives Association of Ontario” kriterijus rinkiniai arba “fondai” (fonds).

Nukelta į 5-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 - rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - rėmėjo • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140. Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). USA - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canada

Ateizmas Biblijoje

Popiežiškosios kultūros tarybos pirmininkas arkivysk. Gianfranco Ravasi žurnale *Jesus* rašo, kad iš biblinės perspektyvos egzistuoja keli ateizmo tipai. Įsiminę yra dramatiškasis ateizmas, kurį simbolizuoja garsioji Nyčės scena apie žmogų, kuris gatvėje skelbia: "Dievas mirė!". Tačiau šiandien šio tipo ateizmo mažai belikę.

Gali atrodyti, kad ateizmo temos Biblijoje nėra, juo labiau, kad senosiose kultūrose absoliutus Dievo neigimas yra beveik neįmanomas. Tačiau pažvelgus atidžiau, Biblijoje rasime ateizmo temą ir jos gilius argumentus. Anot Ravasi, biblinį ateizmą galima suskirstyti į tris kategorijas. Pirmoji, tai netikėjimas Dievu ta prasme, kad neigiamas Jo vaidmuo istorijoje, nepriimama iš to kylanti transcendentinė etikos norma. Toks ateizmo pavyzdys būtų 14 ir 53 psalmėse aprašytas "kvailio" šauksmas, jog "Dievo nėra!". Tai nėra teorinis neigimas, tačiau greičiau skaudaus dieviško buvimo trūkumo žmonių reikaluose atskleidimas. Panašia prasme Biblijoje pasakojama apie Izraelio "murmėjimą" prieš Dievą tikėjimo krizės metu, keliaujant per dykumą. Toks netikėjimas užtinkamas ir Jėzaus mokinių tarpe. Apaštalas Tomas negali patikėti Kryžiaus keliu ir Jėzaus prisikėlimu, kol pats Kristus jam nepasirodė ir nedarė: "nebebūk netikintis – būk tikintis". Pirmajai ateizmo kategorijai galima priskirti ir šiandieninį religinį abejingumą.

Antroji ateizmo kategorija yra stabmeldystė, kuri yra gana arti dramatiškojo, stipraus ateizmo. Stabmeldystė, tai Dievo pakeitimas banaliu objektu arba pačiais savimi. Transcendencija pakeičiama istoriniu imanentiniu faktu. Šia prasme subtiliausias ir labiausiai išvystytas stabmeldystės formos yra kai kurios minties tradicijos, pav. marksizmas.

Trečioji Biblijoje užtinkama ateizmo forma yra stebinti, provokuojanti, tam tikra prasme išliekanti religiška. Tai Dievo tyła, kuri gimdo klausimą, ypač blogiui laimint prieš gerį: "kur yra Dievas"? Biblijoje rodoma, jog šis klausimas kyla tiek išgyvenančiam tikėjimo krizę, tiek tvirtam ir autentiškam tikinčiajam. Pirmojo pavyzdys – Koheleto knygoje, kur žmogus stovi prieš neperžvelgiamą pasaulį, nebyliam dangui kelia klausimus, kurie galiausia krenta ant jo paties. Tačiau panašią patirtį išgyvena ir toks tvirtas tikintysis kaip Jobas, kuris "šaukia" Dievui, prašydamas atsakymų ir atmesdamas savo draugų paviršutiniškus apologetinius priekaištus. Paradoksalu, tačiau ir pats Jėzus Kristus, Dievo Sūnus, išgyvena savo Tėvo tylėjimą, vis tik vėliau, kaip ir Jobas, atskleidamas vaisingą ir pozityvią Dievo patirtį.

Biblijoje užtinkamo ateizmo kategorijos kreipia į skirtingus sielovadinius iššūkius. Viena yra susidurti su teoriniu, nuosekliai išvystytu ir sąmoningu ateizmu, sugebančiu pasiūlyti žmogui ir etinę sistemą, kaip minėtas marksizmas. Ravasi pažymėjo, kad ypač po šio susidūrimo Bažnyčia subrandino supratimą apie socialinių klausimų svarbą. Iš kitos pusės ne vienas marksizmo atstovas pripažino krikščionybės galią keisti istoriją. Kita yra susidurti su religiniu abejingumu, stovinčiu ant banalių stereotipų ar madų. Trečia yra susidurti su Dievo tyła. Paradoksalu, bet kartais to net trūksta. Filosofo Heideggerio žodžiais, "pasaulis tikrai skurdus tada, kai Dievo trūkumo nebejaučia kaip trūkumo". Dievo tyła, būdinga ir mistikų patirtims, kreipia į tiesos, grožio, meilės ieškojimą.

Vatikano radijas VIII. 2009

Ką padarė ir ko nepadarė kankinio Brunono kraujas Lietuvoje?

Kun. JULIUS SASNAUSKAS, OFM

Egzistuoja įvairių hipotezių, iš kur galėjęs kilti šio krašto pavadinimas – Lietuva, ir kažin ar bus lemta kada nors išsiaiškinti, kas iš tikrųjų davė mums vardą: 11 km ilgio upeliūkštis Jonavos rajone, šiose žemėse gyvenusi karinga tauta ar paprasčiausiai nesibaigiantys lietuviški lietūs. Tebūnie tai paslaptis ir, jeigu reikia, legendų bei poezijos laukas.

Tačiau visi gerai žinome ir visaip dabar švenčiame kitą dalyką: kada ir kokia proga mūsų šalies vardas buvo pirmą sykį užantspauduotas istoriniuose šaltiniuose. Štai tas brangus sakiny, kurį prieš tūkstantį metų Kvedlinburgo miesto Šv. Servacijaus moterų vienuolyno skriptoriume išvedžiojo nežinomos vienuolės ranka: "Šventasis Brunonas, dar vadinamas Bonifacu, arkivyskupas ir vienuolis, vienuoliktaisais savo atsivertimo metais Rusijos ir Lietuvos pasienyje pagonių užmuštas su 18 saviškių kovo 9 d. nukeliavo į dangų".

Nemažai Europos tautų ir valstybių į istorijos šviesą išniro panašiomis aplinkybėmis, t.y. krikščionių misionierių dėka. Kristaus priesakas skelbti Evangeliją "visai kūrinijai" daug šimtmečių buvo galingas akstinas brautis į nepažįstamas, visokių pavojų kupinas teritorijas, kad jos būtų laimėtos tikrajam tikėjimui. Krikščionys misionieriai tapdavo naujų žemių atradėjais; kad būtų suprasti ir priimti, jie mokydavosi svetimų kalbų ir papročių, ir galėtum visa tai įsivaizduoti gana romantiškoje šviesoje, jeigu ne kraujo kaina, kurios dažnai pareikalavdavo Evangelijos žygiai į pagonių žemes. Šiek tiek anksčiau nei Brunonas panašia kankinio mirtimi kaimyninėje Sembos srityje krito pirmasis prūsų misionierius Adalbertas Vaitiekus. Vokietijos apaštalu vadinamas šv. Bonifacijus, plėsdamas krikščionišką misijų lauką, taip pat tapo pagoniškosios reakcijos auka 754 metais dabartinės Olandijos teritorijoje. Beginklių misionierių žūtys sukrėsdavo visuomenę ir kėlė priešišumą pagonims, bet kartu tapdavo ir įkvėpimo šaltiniu naujiems krikštytojų žygiams. Bažnyčia nuo pirmųjų savo amžių vis iš naujo įsitikindavo Tertulijono nukalta taisykle, kad kankinių kraujas yra krikščionių sėkla. *Sanguis martyrum semen christianorum*.

Tiesa, būta ir visai lengvučių, iš tiesų romantiškų pagonišku žemių užkariavimų. Naujajame Testamente, Apaštalu darbų knygoje, pateiktas idealios, nei ugnies, nei kalavijo nepareikalavusios misijų kelionės aprašymas.

Kauno arkikatedros bazilikos Šv. Jono Krikštytojo altorius Švč. Sakramento koplyčioje

Autorius pasakoja apie šv. Pauliaus ir jo draugų pasirodymą Makedonijoje. "Atvykome į Filipus – pirmąjį šitos Makedonijos dalies miestą bei koloniją. Šiame mieste užtrukome kelias dienas. Šabo dieną išėjome pro vartus prie upės, kur tikėjomės rasią maldos vietą, ir atsisedę kalbėjome susirinkusioms moterims. Viena dievobaiminga moteris, vardu Lidija, prekiaujanti purpuro drabužiais, kilusi iš Tiatyrų miesto, ėmė klausytis, ir Viešpats atvėrė jos širdį Pauliaus žodžiams. Ji su savo namiškiais priėmė krikštą ir pakvietė: 'Jei mane laikote Viešpaties tikinčiaja, ateikite ir pasilikite mano namuose'. Ji tiesiog mus privertė" (Apd 16, 12-15).

Dėl įdomumo galima pridurti, kad Filipų miestas Makedonijoje buvo pirmoji vieta Europos žemyne, kurią pasiekė Evangelijos skelbėjų kojos. Iš šio pasakojimo taip pat žinome ir pirmojo Europos krikščionio vardą – tai Lidija, moteris, prekiaujanti purpuro drabužiais. Atsivertimas į Kristų tetruko akimirka. Lidija, rodos, tik ir laukė Pauliaus, kad priimtų krikštą. Toks stulbinamai paprastas ir skaidrus buvo pirmasis Europos susitikimas su krikščionyste. Pauliaus misijų kelionėse būta ir visai komiškos situacijos, kai Listros mieste jis ir Barnabas buvo palaikyti į žemę nusileidusiais pagonių dievais, Dzeusu ir Hermiu, ir Pauliui teko karštai įrodinėti, kad jiedu tėra tokie patys mirtingi žmonės.

Brunonas ir jo palydovai darė viską, kad būtų panašūs į didįjį tautų apaštalą Paulių. Šaltinių liudijimu, jie nešė Kristaus vardą romūs kaip avinėliai, melddamiesi ir giedodami psalmes. Deja, lietuviai ar prūsai, paskutiniai Europos pagonys, savo upelių ir giraičių taip lengvai neužleido Evangelijos pasiuntiniams. Kad ir nepasiekęs savo tikslo pakrikštyti paskutinius Europos pagonis, Brunonas pats sau kaip krikščioniui pelnė brangiausią dovaną – kankinio vainiką, kuris nuo pirmųjų Bažnyčios dienų buvo laikomas didžiausio panašumo į Kristų ženklu ir laidavo amžinąją garbę dangaus karalystėje. Ant savo kankinių kaulų krikščionių bendruomenė švėsdavo Eucharistiją ir sėmėsi sau iš jų tikėjimo drąsos. Šia prasme arkivyskupas ir vienuolis Brunonas Lietuvos ir Rusijos pasienyje gavo tai, apie ką tuo metu svajoto kiekvienas misionierius. Netgi toks romus ir nuolankus šventasis kaip Pranciškus Asyžietis, sužinojęs apie pirmuosius pranciškonų kankinius Maroko misijose, sušuko iš džiaugsmo: "Na štai pagaliau aš turiu tikrus brolius!"

Lieka antroji, Tertulijono suformuluotoji, tiesa apie kankinystę – naujų krikščionių sėkla. Praliedami savo kraują dėl Kristaus, jo mokiniai tarsi palaisto nederlingą pagonių žemę ir sudaigina joje Evangelijos sėklą. Krikščioniškoji tradicija visiems apaštalams lemia ne tik kankinio vainiką, bet ir iš jų kraujo gimusias naujas bažnyčias. Apaštalas Tomas, pasak padavimo, savo mirtimi laimi Indiją, o Baltramiejus – Armėniją. Ant Petro ir Pauliaus kaulų stovi Romos krikščionija. Vėliau jau minėto šv. Bonifaco kankinystė skelbs Evangelijos pergalę vokiečių žemėse, o Adalberto Vaitiekiaus žūtis nuo pagonių reikš prūsų atsivertimą. Toks vardų sąrašas galėtų būti ilgas. Net jeigu dalis to sąrašo remiasi tik padavimais, vis dėlto susiduriame su dėsniu, kad tobulas Evangelijos perdavimas ir įtvirtinimas neįmanomas be pačių misionierių aukos, kuri pirmiausia ir laiduoja Bažnyčios augimą.

Labai tikėtina, kad paskutiniams Europos pagonims pakrikštyti dieviškoji Apvaizda buvo skyrusi Brunoną Kverfurtietį, arkivyskupą ir vienuolį. Kruopščiau ir nuoširdžiau nei bet kas kitas ateityje jis rengėsi baltų ir slavų christianizacijos misijai. Neturėjo jokių kitų kėslų, išskyrus Evangelijos šviesą.

(Bus daugiau)

P O K A L B I A I

Gyvenimas paskirtas istorijai

Garbingo jubiliejaus proga Antaną Tylą kalbina etnologas Petras Kalnius

Tęsinys iš nr. 47

– O dabar, gerbiamas profesoriau, Jus, kaip tam tikrą lietuvių tradicinės kultūros ir lietuvių mentaliteto žinovą ir J. Basanavičiaus premijos laureatą, norėčiau pakalbinti kita tema. Stojant Lietuvai į ES dėl iškiliančių pavojų mūsų kultūrai, kalbai ir tapatybei girdėjosi skirtingų nuomonių: vieni tvirtino, kad gana greit pražūsime, ištirpsime, kiti teigė atvirkščiai – pajutę spaudimą, susiglausime, mobilizuosimės ir kaip tik labiau imsime branginti savo tradicines vertybes. Kuria tendencija Jūs asmeniškai šią dieną labiau išvelgate, praėjus penkeriems metams nuo Lietuvos įstojimo į ES?

– Kiek kartų buvo fatališkų lemčių mums išnykti. XIII-XIV a. senąją Lietuvos valstybę Europos universaliosios struktūros atidavė Kalavijuočių ir Vokiečių ordinui. Lietuviai pasipriešino, 200 metų kariavo ir Žalgirio mūšyje sutriuškino tuos, kuriems Lietuva buvo atiduota kaip įsigytas grobis. Apsigynė. XVII a. viduryje beveik visą LDK okupavo Rusija, kazokai bei Švedijos karinė administracija. Pirmą kartą buvo okupuota Lietuvos sostinė Vilnius. Atrodė, padėtis be išieities. Tačiau po 20 m. užsitęsusių karo priešas buvo išvytas. Būdami mums labai reikšminguose ir saugančiuose nuo agresorių ES ir NATO mes turime saugoti savo identitetą ir būti lojaliais aljansų partneriais.

– Tad sutinkate, kad Lietuva neturėjo kito, geresnio pasirinkimo?

– Girdint imperializmą reabilituojančias mūsų kaimynų vadovų kalbas, tai ne tik geresnis pasirinkimas, bet ir kelias išlikti.

– Jau po to, kai Baltijos ša-

lys buvo įstojusios į NATO ir ES, Estija patyrė labai šturkštų ir galingą Rusijos spaudimą už tai, kad nutarė perkelti sovietinio kareivio skulptūrą iš miesto aikštės į kapines. Tuo metu, be rods, anglų politikos apžvalgininkai viešai paskelbė, kad, jų manymu, per artimiausius penkiasdešimt metų išliks ne visos Baltijos valstybės, kažkam teks grįžti į Rusijos glėbį. Kaip Jūs manote, kuriai iš trijų Baltijos šalių toks skaudus likimas labiausiai gresia? Kokius šansus išlikti turi Lietuva, lyginant ją su Latvija ir Estija?

– Negaliu atsakyti už tą apžvalgininką, nežinau jo juodų argumentų. Aš linkėčiau visoms Baltijos šalims glaudžiau bendradarbiauti tarpusavyje ir neleisti agresyvioms jėgoms užsiimti destrukcija bet kurioje Baltijos valstybėje.

– Ką, Jūsų manymu, turi suvokti ir ką turi veikti Lietuvos politikai, valdžios žmonės, o ką paprasti žmonės, dažnai kartojantys „nuo manęs čia niekas nepriklauso“, kad tragiški 1940 m. įvykiai nepasikartotų?

– Mano manymu, labai pavojingas yra piliečių nusivylimas valstybės valdžia, pastarosios abuojumas žmonių patiriamams sunkumams, beatodairiškas rūpinimasis biudžetu, nematant kelių, kaip jį papildyti plėtojant ekonomiką, o ne varant žmones iš darbo. Įsismaginimas atleidinėti valstybės tarnautojų korpusą turi ir kitą pusę – mes prarandame čia gyvenimą ir pasitikėjimą valstybe sukūrusius tautiečius, jie nebemoka mokescių, o iš Valstybės kišenės semia bedarbių pašalpas. Niekam nuo to ne geriau. Tuo pat metu nevykdoma namų renovacijos programa. Visuomenė pasidarė labai patikli visokiems kurstytojams. Tokioje aplinkoje labai nesunku įstumti į valstybės valdymą vyriausybę, susirišusia su kokia nors nerimstančia agresyvia politine struktūra.

– Kartą teko girdėti kunigo pamokslą, kuriame buvo pasakyta, kad „mažutėlių papiktinimas“ (t.y. jų pagadinimas, paskatinimas blogiems veiksams ir savo pareigų neatlikimui) yra rimta nuodėmė, kuria po mirties papiktinusiesiems teks dalytis lygiomis dalimis su blogą darbą padariusiais. „Mažutėlių papiktinimo“ metaforą dvasininkas pavartojo kalbėdamas apie valdžios žmonių duodamą blogą pavyzdį paprastiesiems žmonėms. Ar sutiktumėte su tokia nuomone, kad valdžios žmonių egoizmas veda prie valstybės ir tautos susvetimėjimo ir yra ne vien tik asmeninė abipusė nuodėmė, bet kartu kelia rimtą grėsmę Lietuvos saugumui?

– Yra tikrai nepriekaištinių valstybės pareigūnų. Tarp jų neturėtų patekti bet kurio atžvilgiu amoralūs piliečiai. O taip nėra. Ir ne vien pas mus. Kai kuriose ES valstybėse net vyriausybėms vadovauja turtingi, bet moralinių „krantų“ nerandantys politikai. Turbūt niekas neturi receptų, kaip nuo to apsaugoti. Juk ne viskas iš karto paaiškėja. Tai ištaisyti galima tik stiprėjant piliečių atsakomybės vertybei.

– Jums labai gerai suprantamos pietryčių Lietuvos problemos. Todėl buvate ir esate aktyvus „Vilnijos“ draugijos rėmėjas. Ką Jūs atsakytumėte tiems, kurie teigia, kad Vilniaus, Kauno, kitų miestų dalies lietuvių sustiprintas dėmesys pietryčių Lietuvai, yra ramybės drumstimas, netgi tautinės nesantaikos kurstymas ir kad tai, neva, ne padeda, o kenkia Lietuvos valstybei, jos geriams santykiams su Lenkija? Turbūt čia veikiau dera kalbėti apie kraštutinumą neleistinumą: viena vertus, itin radikalių, provokuojančių pasisakymų ir ekstremalių veiksmų neleistinumą, kita vertus – Lietuvos valdžios dažno neprincipingumo, nuolaidžiavimo neleistinumą?

Nukelta į 10-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentė Ukrainoje

Prezidentė Dalia Grybauskaitė darbo vizitu lankėsi Ukrainoje lapkričio pabaigoje. Kijeve ji susitiko su Ukrainos prezidentu Viktoru Juščenko ir dalyvavo Lietuvos ir Ukrainos Prezidentų tarybos posėdyje. D. Grybauskaitė teigė, kad Lietuva gali ir nori padėti Ukrainai, aktyviai dalindamasi savo eurointegracine patirtimi, pabrėžė bendradarbiavimo su Ukraina svarbą energetikos ir transporto srityse, taip pat būtinybę plėtoti šalių ekonominius ir prekybos santykius, grįstus abipusės naudos ir skaidrumo principais.

Valstybių vadovai pasirašė bendrą pareiškimą bei tris susitarimus dėl nepamokamų ilgalaikių valstybinių vizų išdavimo, aukštojo mokslo diplomų pripažinimo ir kultūrinio paveldo apsaugos. Vizito metu D. Grybauskaitė aplankė Holodomoro aukoms paminklą ir pagerbė Ukrainos badmečio aukas, taip pat susitiko ir su 2010 m. sausį įvyksiančių Ukrainos prezidento rinkimų kandidatais: Ukrainos premjere Julija Tymošenko bei opozicijos vadovu Viktoru Janukovičiumi.

Populiarėja darbietis

Lapkričio pradžioje atliktos „Vilmorus“ apklausos duomenimis, Darbo partija, kurią valdantieji pakvietė prisijungti prie koalicijos, yra tarp dviejų populiariausių partijų Lietuvoje – jeigu rinkimai į seimą būtų vykę lapkričio pabaigoje, už ją būtų balsavę 13.6% apklaustųjų – tai 3.1% daugiau nei spalio pradžioje. Opozicinė Socialdemokratų partija būtų sulaukusi 13.8% rinkėjų paramos, valdančioji Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai – 11.8%, opozicinė „Tvarka ir teisingumas“ – 9.2%.

Apklausa parodė, kad Darbo partijos vadovas europarlamentaras V. Uspaskichas yra tarp populiariausių ir palankiausiai vertinamų Lietuvos politikos veikėjų, atsiliekantis tik nuo prezidentės Dalios Grybauskaitės ir seimo pirmininkės konservatorės Irenos Degutienės. Paklausus, kuris veikėjas geriausiai atstovauja jų interesams, 50.5% nurodė D. Grybauskaitę, 13.7% – I. Degutienę, 6.8% – V. Uspaskichą. Premjeras Andrius Kubilius yra tarp nepalankiausiai vertinamų politikų – per apklausą jį palankiai įvertino 15.3%, nepalankiai – 65.6% apklaustųjų.

Jungiasi partijos

Liberalų sąjūdžio pirmininko susisiekimo ministe-

rio Eligijaus Masiulio teigimu, nuo gruodžio pradžios Liberalų sąjūdžio ir LiCS frakcijos parlamente pradės rengti bendrus posėdžius. Į juos kviečiami ir „prisikėlėliai“. Šiuose posėdžiuose „mažieji“ valdančiosios koalicijos partneriai ketina aptarti ir derinti savo pozicijas seime bei vyriausybėje svarstomais klausimais. Pirmininkas mato galimybę suartėti su LiCS, nuo kurios prieš trejus metus jie atsilo. Liberalų sąjūdis, LiCS ir TPP priklauso centro dešinės valdančiajai koalicijai.

Krikščionių konservatorių socialinės sąjungos (KKSS) pirmininkas Gediminas Vagnorius ir Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partijos (LKDP) pirm. V. Lamanauskas pasirašė sutartį dėl šių politinių jėgų vienijimosi. LKDP valdyba ir KKSS prezidiumas, siekdami telkti pastangas Lietuvos finansiniams ir ekonominiams sunkumams įveikti, kviečia savo partijų skyrius jungtis į bendrą politinį bloką.

Pagal ankstesnę susitarimą, kurią LKDP vadovybė remia, jungtinė partija vadinsis Krikščionių sąjunga „Viena Lietuva“. Jungtinių Krikščionių konservatorių socialinės sąjungos ir seimo frakciją „Viena Lietuva“ remiančių partijų grupių suvažiavimas bus šaukiamas 2010 m. sausio 23 d.

Aiškės turto tvarkymas

Lapkričio 25 d. vyriausybė patvirtino Centralizuoto valstybės turto valdymo 2009-2016 m. strategiją, kurios tikslas – suvienodinti nevientisą valstybės turto apskaitą, sukurti sistemą turto vertinimo, inventorizavimo ir registravimo viešuosiuose registruose bei valstybės turto informacinės paieškos. Siūloma paskirti vieną valstybės nekilnojamojo turto valdymo politiką formuojančią instituciją, taip pat šią politiką įgyvendinančią juridinį asmenį, per kurį būtų įgyvendinama valstybės nekilnojamojo turto valdymo kontrolės sistema. Turto valdytojais turėtų derinti savo sprendimus dėl valstybės nekilnojamojo turto perdavimo, nuomos, panaudos.

Strategijoje numatoma, kad per politiką įgyvendinančią įmonę centralizuotai būtų parduodamas valstybės nekilnojamas turtas, nereikalingas valstybės darbams įgyvendinti. Įgyvendinus visus centralizavimo principus nekilnojamojo turto valdymo sistema taptų ne tik skaidresnė, bet mažėtų ir valstybės biudžeto išlaidos, skiriamos nekilnojamojam turtui valdyti. **RSJ**

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė lapkričio 26 d. Ukrainoje susitiko su prezidentu Viktoru Juščenko

Ntr. iš www.prezident.lt

Kultūrinių lobių atkasinėjimai

Konferencija apie Rytų Prūsijos kultūros paveldą

A. BUKONTIENĖ

Kaliningradas. Anksčiau Karaliaučius, Königsberg, didžiausias ir vienas gražiausių Rytų Prūsijos miestų, jos sostinė, kultūros centras, išsidėstęs abipus Priegliaus. Miestas garsėjęs Knypravos saloje esančia Katedra, didinga piliimi, kurios šventovėje buvo karūnuojami Prūsijos karaliai, išventinami evangelikų kunigai. Universitetas, kuriame mokėsi D. Kleinas, M. Mažvydas, J. Bretkūnas, K. Donelaitis, L. Rėza, J. Brodovskis, I. Kantas, F. Kuršaitis, F. Nesselmanas ir daugelis kitų šviešulių.

Pasipuošęs auksinio rudens spalvomis, miestas pasitiko 5-osios Tarptautinės mokslo konferencijos dalyvius. Ji vyko Rusijos valstybiniame I. Kanto universitete. 1947 m. įkurtas pedagoginis institutas buvo perorganizuotas 1960 m. į universitetą, kuris 2005 metais pavadintas žymaus lietuvių kilmės filosofo, klasikinės vokiečių kalbos pradininko Imanuelio Kanto vardu.

Konferencijoje dalyvavo mokslininkai, dėstytojai iš Lietuvos ir Karaliaučiaus srityje dirbantys lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojai. Tai jau 5-oji tokia konferencija. Praeitais metais jos tema buvo „Lingvistinės minties raida XVI-XXI š.“, skirta Danieiliaus Kleino Gramatikos 355 metų sukakčiai paminėti.

Šių metų konferencijos tema – „Rytų Prūsijos kultūros paveldas“. Ją, kaip ir pernai, organizavo Lietuvių kalbos institutas Vilniuje ir Rusijos valstybinis I. Kanto universitetas. Tai Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti skirtas renginys. Konferencijos išvakarėse lankėmės Lietuvos respublikos konsulate. Konsulato sekretorius Simonas Čepkauskas pristatė svečius. Konsulas Vaclav Stankevič pasidžiaugė, kad atvyko mokslininkai, dėstytojai iš Lietuvos, kad dalyvauja Karaliaučiaus srities lietuvių bendruomenės nariai.

Doc. dr. Silva Pocyte iš Klaipėdos universiteto skaitė paskaitą savo kolegės iš Vilniaus pedagoginio universiteto doc. dr. Sandros Grigavičiūtės pranešimą apie Lietuvos konsulatą Karaliaučiuje, steigimo aplinkybes, pirmuosius veiklos metus, dirbusius konsulus, pagrindinius konsulato uždavinius. Jis veikė 19 metų: nuo 1922 m. iki 1940 m. Konferencijos dalyvius sveikino I. Kanto universiteto prorektorius Matvej Sergiejevič ir pasidžiaugė, kad ji tapo tradicine, nes per kalbą galima pažinti kultūrą ir istoriją. Lietuvos respublikos generalinis konsulas Karaliaučiuje Vaclav Stankevič šiose parei-

gose dirba vos septyni mėnesiai, bet jau pažįsta sritį, kurioje gyvena geri žmonės, todėl reikia bendradarbiauti ir sėti gerumo sėklą. Džiugu, kad tokia konferencija vyksta jubiliejiniais metais, kai Lie-

Karaliaučiaus srities lietuvių kalbos mokytojų draugijos pirmininkas Aleksas Bartnikas supažindino su dr-jos veikla. Lietuvių kalbos 24-ose Karaliaučiaus srities švietimo įstaigose mokosi 900 moks-

Guzevičių, dirbusį Tilžėje, Liudviką Pasargę, rašytoją, lietuvių literatūros vertėją.

Doc. dr. Jolantos Zaborskaitės ir dr. Zitos Šimėnaitės (Lietuvių kalbos institutas) pranešimo tema – Didžiojo

tuva pažymi savo vardo tūkstantmetį.

Lietuvių kalbos instituto Vilniuje direktorė Jolanta Zaborskaitė sakė, kad didelė garbė penktą kartą dalyvauti konferencijoje pas gerus draugus. Ji padėkojo I. Kanto universiteto dekanei N. Lichinai, dėstytojai Violetai Lopatienėi, buvusiam kultūros ataše Arvydui Juozaičiui, visiems, prisidėjusiems prie konferencijos organizavimo, linkėjo sėkmingo darbo ir gerai praleisti laiką. Natalija Lichina, I. Kanto universiteto filologi-

leivių. P.A. Bartnikas dėkojo I. Kanto universitetui už galimybę lietuvių kalbos mokytojams kasmet dalyvauti konferencijos darbe, nes gautą papildomą informaciją galima pritaikyti tiesioginiame darbe.

A. Bartnikas pasveikino garbingo jubiliejaus proga Mažosios Lietuvos fondo atstovę Rūtą Mačiūnienę. Fondas visada mokytojams apmoka kelionės išlaidas į įvairius renginius (apmokėjo kelionės išlaidas ir į šią konferenciją). Konferencijos visuotinis ir sekcijų posėdžiai buvo vedami

akademinio lietuvių kalbos žodyno istorija ir Albertina. Žodyną sudaro 20 tomų, jame apie 4.5 milijono žodžių. Tokios didelės apimties žodyno neturi daugelis tautų. Tai ne tik mokslinis darbas, bet ir istorinė monografija mokslininkams, studentams. 2005 m. paruoštas elektroninis žodyno variantas. Rusijos valstybinio I. Kanto universiteto prof. dr. Marija Dmitrovskaja kalbėjo apie socialinius ir istorinius mitopoetinius vaizdinius Jurijaus Buidos knygoje *Prūsų nuotaka*, apie tai, kas joje prūsiška ir rusiška, apie žmones, kurie gyvena šioje žemėje.

Prof. dr. Grasilda Blažienė iš Lietuvių kalbos instituto skaitė pranešimą apie Karaliaučiaus srities prūsiškuosius vietovardžius. Pirmieji vietovardžiai vokiečių kalba paminėti XIII š., į juos reikia žiūrėti kaip į atskirus tyrimo objektus, nes jie atspindi kalbos vystymąsi. Lietuvių kalbos ir tautosakos instituto dr. Liucija Citavičiūtė supažindino su Rytų Prūsijos kultūrinio palikimo paieškomis užsienio archyvuose ir mokslinėse bibliotekose. Buvo rasta tokios medžiagos, kurios niekas iki šiol nebuvo paminėjęs.

Doc. dr. Sandros Grigavičiūtės (Vilniaus pedagoginis universitetas) pranešimo tema – Lietuvos konsulas Karaliaučiuje: steigimo aplinkybės ir pirmieji veiklos metai (1921). Po visuotinio posėdžio darbas vyko trijose sekcijose. Istorijos ir archeologijos sekcijoje apie Nemuno prekybos kelio vakarinį ruožą vikingų epochoje skaitė mokslų habil. dr. Vladimir Kulakov iš Rusijos Mokslų akademijos Archeologijos instituto. Doc. dr. Silva Pocyte (Klaipėdos universitetas) kalbėjo apie išlikusių Rytų Prūsijos konfesinio paveldo ženklų atspindį Klaipėdos krašte. Lietuvos istorijos instituto dr. Dangiras Ma-

Mažosios Lietuvos fondo atstovę Rūtą Mačiūnienę garbingo jubiliejaus proga sveikina konferencijos dalyviai

jos ir žurnalistikos katedros dekanė, pabrėžė, kad seniai bendradarbiauja su Lietuvių kalbos institutu Vilniuje, Lietuvos respublikos konsulatu Karaliaučiuje, srities lietuvių kalbos mokytojų draugija. Kiekvienais metais tas bendradarbiavimas intensyvėja. Lietuva gerbia savo kalbą, kultūrą, koks turtingas lietuvių kalbos muziejus Lietuvių kalbos institute Vilniuje. Dekanė papasakojo apie fakultetą, kuriame aštuonios specializacijos, mokosi tūkstantis studentų.

rusų kalba. Tame posėdyje perskaityti šeši pranešimai.

Klaipėdos universiteto doc. dr. Nijolė Strakauskaitė skaitė pranešimą apie Prūsų Lietuvos etninio paveldo priėmimą Rytų Prūsijoje, XIX š. pabaigos ir XX š. pradžios oficialiąją politiką ir visuomeninę iniciatyvą. Pranešėja kalbėjo apie Rytų Prūsijos kultūrinį palikimą, Kuršių nerijos kurtortinę zoną, Prūsų Lietuvos etnografiją, kultūrą, apie mokytoją, tautosakos, archeologijos, etnografijos vertybių rinkėją bei skelbėją Eduardą

čiulis supažindino su Rytų Prūsijos vaizdiniais XX š. lietuvių kultūrinėje atmintyje. Apie Lietuvos istorikus ir Rytų Prūsijos istorijos problemas 1918-1940 metais pranešimą skaitė Vilniaus pedagoginio universiteto dr. Valdas Selenis.

Dokt. Ivan Širounov kalbėjo apie Kuršių ir Prūsų kultūrinius ryšius viduriniame ir vėlyvajame geležies šimtmečiuose. Vilniaus pedagoginio universiteto doc. dr. Vida Kniūraitė skaitė pranešimą apie 1709-1711 m. marą Rytų Prūsijoje ir jo pasekmes. Lietuvos istorijos instituto dr. Rasa Paukštytė-Šaknienė analizavo Mažosios Lietuvos kultūrinį savitumą: gimtųjų papročius. Dokt. Lina Motuzienė iš Klaipėdos universiteto kalbėjo apie Rytų Prūsijos fotografiją kaip atminties kultūros vertybę. Kalbos sekcijoje buvo perskaityti 9 pranešimai. Lietuvių kalbos instituto prof. habil. dr. Sergejus Temčinas kalbėjo apie prūsų ir lietuvių savaitės pavadinimo patikslinimus. Doc. dr. Jurgis Pakerys iš Vilniaus supažindino su eigos veiklo raiška XVI š. Rytų Prūsijos lietuviškuose raštuose, pateikė šio veiklo veiksmažodžių priesagas. Klaipėdos universiteto doc. dr. Zavinta Sidabraitė pateikė duomenis apie lietuvių kalbos vartojimą XVIII š. Rytų Prūsijos bažnyntiniuose dokumentuose. Medžiagą ji rinko Lenkijoje Olštyno muziejuje.

Vilniaus pedagoginio universiteto prof. dr. Vincentas Drovinas kalbėjo apie Michaelį Morliną ir 1706 m. filosofinę polemiką. Michaelis Morlinas – Mažosios Lietuvos raštijos kūrėjas, evangelikų liuteronų kunigas, kilęs iš kilmingos giminės, gyvenęs Didžiojoje Lietuvoje, išmokęs lietuvių kalbą. Jis paskelbė traktatą „Pagrindinis lietuvių kalbos principas“. Tautosaką vertino kaip taisyklingos kalbos šaltinį.

Dr. Rolandas Kregždys iš Kultūros filosofijos ir meno instituto palietė kai kuriuos prūsų „lauchs“ – „laukas“ semantinio vystymosi klausimus ir jo atspindį Rytų Prūsijos toponimų ir hidronimų darybos sistemoje. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto doc. dr. Daiva Deltuvienė supažindino su apeliatyvinės kilmės Mažosios Lietuvos vietovardžių semantika, pateikė vietovardžių lietuviškai ir prūsiškai.

Dr. Birutė Teiškaitė iš Lietuvių kalbos instituto kalbėjo apie rankraštinių Mažosios Lietuvos žodynų mokslinį atspindį G.H.F. Nesselmanno ir F. Kuršaičio leksikografijos darbuose. G.H.F. Nesselmannas – vokiečių filologas, lietuvių ir prūsų raštijos tyrinėtojas, tautosakininkas, liaudies dainų rinkėjas ir leidėjas, parengęs lietuvių-vokiečių kalbų žodyną ir pilną K. Donelaičio raštų leidimą su vertimu į vokiečių kalbą.

Premijos užsienio lietuviams mokslininkams

Premijuoti lietuviai mokslininkai

Ntr. www.smm.lt

“Baltic News Service” (BNS) žiniomis, lapkričio 19 d. Švietimo ir mokslo ministeris Gintaras Steponavičius Lietuvos mokslų akademijoje įteikė mokslo premijas užsienio lietuviams mokslininkams už tarptautinio lygio mokslo pasiekimus ir ryšių su Lietuva stiprinimą.

Premija už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologijų mokslų srityse, už ilgametę aktyvią mokslinę veiklą bei pasiekimus okeanologijos kryptyje, ypač vaisingą bendradarbiavimą su Lietuvos mokslo ir studijų institucijomis bei mokslininkais ir pagalbą užmezgant ryšius su užsienio mokslo institucijomis skirta okeanologui Vytautui Viktorui Klemui, Delaware universitetui (JAV) Jūrų ir žemės studijų profesoriui emeritui.

Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus huma-

нитарinių ir socialinių mokslų srityje, už aktyvų Lietuvos kultūros, lituanistikos ir mokslo populiarinimą, už svarius mokslo pasiekimus bei pasiekimų sklaidą Lietuvoje bei pasaulyje skirta kalbininkui Giedriui Subačiui, Illinois universiteto Čikagoje (JAV) Slavų ir baltų kalbų ir literatūros departamento profesoriui.

Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų srityse, už ypač svarbius mokslo pasiekimus biomedicinos mokslų srityje ir vaisingą bendradarbiavimą su Lietuvos mokslininkais skirta biomedicinos mokslų atstovui Andriui Kazlauskui, Harvard universiteto Medicinos mokyklos (JAV) Schepens akių mokslinių tyrimų instituto profesoriui, vyriausiam tyrėjui.

Premijų laureatai lapkričio 20 d. skaitė viešas paskaitas savo mokslinių tyrimų te-

momis: V.V. Klemas – apie nuotolinius krantinių ekosistemų tyrimus, G. Subačiaus paskaita vadinasi “Lietuvių kalbos ‘ekspertai’ Rusijos imperijos tarnyboje: Dmitrijus Kaširinas, Zacharijus Liackis, Andrius Poidėnas (XIX amžiaus antroji pusė)”. A. Kazlauskas skaitys paskaitą apie augimo veiksmų įtaką proliferatyvioje vitreoretinopatijoje.

Švietimo ir mokslo ministerijos šiemet sudarytai atrankos komisijai premijoms gauti buvo pateikta 17 kandidatų paraiškų. Mokslo premijų tikslas – skatinti išeivijos mokslininkus puoselėti lietuvių, siekti, kad jie garsintų Lietuvą, palaikytų glaudžius ryšius su Lietuvos mokslo bendruomene, aktyviai dalyvautų savo krašto lietuvių bendruomenių veikloje ir bendrose mokslo programose. Mokslo premijos dydis – 13,000 litų. Šios premijos yra teikiamos nuo 2007 metų. **Inf.**

KANADOS ĮVYKIAI

Ar kankinami belaisviai?

Kanados vyriausybė ir jos kariniai vadovai neturi jokio patvirtinimo, kad susidūrimuose paimti ir perduoti Afganistano kariškių priežiūron belaisviai buvo kankinami. Toks ministerio pirm. S. Harper atsakymas į opozicijos ir diplomato R. Colvin kaltinimus tiesos dangstymu ir bandymais nuslėpti šiuos tarptautinės teisės pažeidimus. Ministerio pirm. teiginius patvirtino ir liudiję tuometiniai kariniai vadovai Afganistane: gen. Rick Hillier, gen. J. Vance ir kiti. Opozicija atkakliai reikalauja su pažindinti parlamentinę tyrimo komisiją su vyriausybės ir gynybos ministerijos protokolais, kurie galbūt patvirtintų diplomato R. Colvin kaltinimus.

Keičiasi Kanados ginkluotųjų pajėgų vadovai Afganistane. Naujuoju vadu paskirtas brigados gen. Daniel Menard. Jo pareiga rūpintis 2,800 Kanados karių Afganistane saugumu, kitomis misijomis užduotimis. Numatyta, kad kanadiečių misija baigsis 2011 m. vasario mėn. Kanados vyriausybė tvirtina, kad dalis karių pasiliks Afganistane ir pagelbės atstatymo darbuose, padės Karzajaus vyriausybei rūpintis saugumu.

Gripo H1N1 skiepai yra saugūs, praneša Kanados sveikatos apsaugos tarnyba. Daugiau kaip iš 6 mln. vienetų skiepų pastebėti tik 36 rimtesni atmetimo reakcijos atvejai – didesnis rankos skausmas, padidėjusi temperatūra. Tokie atmetimo atvejai mažesni nei buvo tikėtasi, bet ir toliau atidžiai sekama skiepijamųjų sveikata. Sveikatos tarnyba taip pat įspėja, kad internete sklaidžiami siūlymai įsigyti vaistų nuo gripo klaidinantys ir prašo gyventojų nesinaudoti įtartinų šaltinių informacija. Kanados sveikatos ministerija yra patvirtinusi tik trejetą vaistų rūšių, kurie naudojami, tik leidus gydytojui.

Kanadiečiai pasirošę įvykdyti G-7 finansų ministerių norą, surengdami tradicinį jų pasitarimą 2010 m. tolimojoje Kanados šiaurėje. Kanados, JAV, Vokietijos, Prancūzijos, Japonijos, Italijos ir D. Britanijos finansų ministrai kviečiami pasitarimui į Kanados Arktikoje esantį Nunavit. Po jų įvyks didžiųjų valstybių (G-8) vadovų susitikimas Huntsville (Ontario provincija). O dar didesnės grupės (G-20) konferencija saugumo sumetimais bus perkelta į Torontą.

Kanada ir JAV nutarė pratęsti bendradarbiavimą, keičiantis duomenimis apie pabėgėlius. Per trumpą laiką

abiejų valstybių imigracijos tarnybos greičiau ir patikimiau galėjo patikrinti politinio prieglobsčio prašančių asmenų pateikiamą informaciją apie save. Per bandomąją programą paaiškėjo, kad trečdalis pabėgėlių prašė prieglobsčio tuo pačiu metu abiejose valstybėse. Nemaža dalis nuslėpė kitose valstybėse padarytus nusikaltimus. Duomenų banke bus keičiamasi įrašais apie asmenybę, tautybę, imigracijos istoriją ir gyvenamąją vietą. Kai pabėgėlis taps Kanados piliečiu ar nuolatiniu gyventoju, tokie duomenys bus ištrinami, išsaugoma teisė į privatumą.

JAV vyriausybė atšaukė 1.2 mln., Kanados Sveikatos apsaugos tarnyba – arti milijono naujagimių lovelių, pagamintų Br. Kolumbijoje *Stork Craft Manufacturing* versloje 1993-2009 spalio mėn. Dėl nepatvarių sujungimo detalių nuleidžiamame lovelės šone registruotos 4 naujagimių mirtys ir 11,000 sužeidimų. Įmonė, gaminti jas nuo 1953 m., tvirtina, kad lovytės ir jų konstrukcija yra saugi, jei jos sudedamos ir naudojamos pagal taisykles. Verslovė siūlo papildomas detales lovelės nuleidžiamo krašto sutvirtinimui. Jie taip pat norintiems siūlo sugrąžinti nepatikimus gaminius ir gauti išmoką. Nukentėjusios motinos reikalauja tokių lovelių nebenaudoti iš viso, nes bet koku atveju išlieka grėsmė kūdikio saugumui.

Naujomis patikimomis lovytėmis teks pasirūpinti vienai New Brunswick porai. Jie susilaukė tapčių trynukų – trijų dukrelių. Tėvai tvirtina nesinaudoję jokiomis gimimą skatinančiomis medicinos priemonėmis, džiaugiasi tokiu netikėtu šeimos pagausėjimu. Jie persikėlė į naują, erdvesnį namą. Naujagimės mergaitės kol kas gyvena ligoninės naujagimių skyriuje, tačiau tėvai ir artimieji tikisi Kalėdas švęsti kartu.

Negražiausių pasaulio pastatų sąrašė atsidūrė ir vienas Kanados statinys – tai Karališkasis Ontario muziejaus priestatas Toronte. Plečiant ir atnaujinant istorijos muziejų, 2007 m. pagal architektų Michael Lee-Chin ir D. Liebeskind projektą prie senojo pastato buvo “priplipdytas” naujas priestatas, vaizduojantis apvirtusius stiklo kristalus. Toronto visuomenė palankiai įvertino neįprastos formos priestatą, tačiau apklausos organizatoriai, įrašę muziejaus priestatą aštuntuoju numeriu pasaulio keisčiausių statinių sąrašė, galvoja kitaip. **SK**

Naujų projektų netrūksta

Atkelta iš 1-mo psl.

Pranešimą apie Kanados lietuvių jaunimo sąjungos veiklą pateikė pirmininkė Rūta Samonytė. Pagrindiniai renginiai buvo meno paroda, Vasario 16-osios paminėjimas Toronto Maironio lituanistinėje mokykloje ir organizavimas himno giedojimo liepos 5 d., naujo aplinkraščio 2 centai sukūrimas.

Dabar vyksta lėšų telkimas ir atstovų pasiruošimas 13-ajam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Pietų Amerikoje. Tam buvo surengta “Fiesta Latina” Toronto Prisikėlimo parapijoje, kur dalyviai galėjo mokytis pietietiško šokių ir paragauti ispaniškų patiekalų ir gėrimų.

IX Dainų šventės kopirmininkė Rasa Kuriene pakvietė visus prisidėti prie šventės, joje susiburti ir pasidžiaugti, o iš anksto pasinaudoti progą ir pasveikinti visus

savo šeimų, organizacijų ar verslo vardu perkant skelbimus šventės leidinyje, jau užsakant šventės bilietus kaip kalėdines dovanas.

Apie praėjusią vasarą vykusį PLB seimą Vilniuje J. Kuraitė-Lasienė priminė, kad *Tėviškės žiburiuose* buvo išspausdintas išsamus Andriaus Navicko straipsnis apie visą seimo eigą. Ji pabrėžė, kad lėšų trūkumas PLB valdybos izde kelia didelį rūpestį, kuris nebuvo išspręstas seimo metu. Pastebėta, kad dabartinei PLB priklauso 43 šalys, daugelis jų yra Europos kraštai. Įsidėmėtina, kad jų rūpesčiai skiriasi nuo mūsų, Vakaruose gyvenančių. Tuo pačiu, lietuvių kalba tampa vis svarbesnė ne tik lietuvių išlaikymui, bet ir bendravimui išeivijoje.

Klausimų apie pateiktus pranešimus neiškilo, bet pasiūlyta, kad atstovai, vykstantys į PLB seimą, iš anksto pasiruoštų jame veikti kaip dele-

gacija. Kultūrinės veiklos srityje kviečiant scenos menininkus reikėtų sudaryti progų pabendrauti, ne tik matyti scenoje. Pasiūlyta susidomėti galimybėmis a.a. konsulo Vytauto Gylio ir jo žmonos Vandos palaikus perlaidoti Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Po pietų JAV LB vicepirm. B. Bublienė paaiškino susirinkusiems apie jos įsteigtą programą lietuvių studentų stažuoti Lietuvoje (LISS), kurioje 2009 m. vasarą dalyvavo 30 studentų (penki kanadiečiai). Studentė iš Klyvlendo, L. Beržinskaitė, papasakojo apie savo darbą teisingumo ministerijos registru centre. Taip pat parodyta studento R. Kazlauskos sukurtas skaidrių montažas apie 2009 m. stažuotes. Nekilus daugiau klausimų, komisijai pateiktas rezoliucijas perskaitė A. Rusinaitė. Už jas pabalsavę tarybos nariai išsiskirstė, sesiją užbaigus Tautos himnu.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

KARINĖ VEIKLA

Lapkričio 19 d. seimas nutarė, kad tarptautinėse operacijose galės dalyvauti iki 420 karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų. Lietuvos karių į tarptautines operacijas Balkanų, Vidurinės ir Pietų Azijos, Pietų Kaukazo bei Persijos įlankos regionuose dar galės būti siunčiami iki 2013 m. pabaigos. Šiuo metu 270 Lietuvos karių dalyvauja tarptautinėse operacijose pagal seimo 2007 m. suteiktą ir iki 2010 m. pabaigos galiojantį mandatą. Svarbu buvo jį pratęsti 3 metams dėl vykdomos NATO Tarptautinių saugumo paramos pajėgų (TSPP) operacijos Afganistane, kur Lietuva vadovauja Provincijos atkūrimo grupei Goro provincijoje ir išlaiko Specialiųjų operacijų pajėgų vieneta. Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo duomenimis, šiuo metu Afganistane iš viso tarnauja 260 karių, didžioji jų dalis priklauso Lietuvos vadovaujamos Goro provincijos atkūrimo grupei (PAG). Pietų Afganistane esančioje Kandaharo provincijoje tarnauja iki 100 Lietuvos specialiųjų operacijų pajėgų karių (SOP). 4 Lietuvos kariniai instruktoriai dalyvauja NATO Irako karių apmokymo misijoje, 5 kariniai instruktoriai yra priskirti NATO mokymo grupei Kosove, vienas karininkas tarnauja Europos sąjungos operacijos "Althea" vadovietėje Bosnijoje ir Hercegovinoje. 2008 m. Lietuvos karių kovinis būrys baigė dalyvavimą JAV vadovaujamoje tarptautinėje operacijoje Irake, 2009 m. paskutinis Lietuvos karių būrys baigė misiją NATO taikos palaikymo pajėgų operacijoje Kosove.

NAUJAS LEIDINYS

Lapkričio 20 d. pasirodė pirmasis naujo laikraščio *LiTnews* numeris. Į naująjį leidinį susibūrė dalis beveik prieš metus nustojusio eiti žurnalo *Lithuania Today* komandos. Naujajam leidiniui vadovauja buvęs žurnalo *Lithuania Today* vyriausiasis redaktorius Australijos lietuvis Ray Vyšniauskas. Laikraštį leidžia bendrovė "Mes Medija". Pasak leidėjo, *LiTnews*, lyginant su žurnalu, laikraštis bus dinamiškesnis, galės veikliau reaguoti į įvykius, ketina orientuotis į naujienas, nors netrūks ir analizių. Tikimasi išlaikyti ir geriausias *Lithuania Today* tradicijas, ir jo skaitytojus. Anglų kalba išeinantis dvisavaitinis leidinys orientuojasi į Lietuvoje gyvenančius ir dirbančius užsieniečius – verslininkus, diplomatus, studentus, bet

tuo pačiu yra skirtas ir angliškai skaitančiai lietuviškai visuomenei. Naujasis leidinys pasirodys kas antrą savaitę ir bus platinamas viešose vietose – restoranuose, kavinėse, verslo centruose, viešbučiuose, aukštosiose mokyklose, jį bus galima ir prenumeruoti.

"GYVYBĖS LANGELIS"

Po dvejų metų darbo Vilniaus apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namuose atidaromas pirmasis Lietuvoje "gyvybės langelis". Šios idėjos iniciatorės seimo narės Astos Baukutės teigimu, Teisingumo ministerija išaiškino, kad motinai, palikusiai naujagimį saugioje vietoje, negresia jokia atsakomybė. Vidaus reikalų ir Sveikatos apsaugos ministerijos oficialiai pritarė "gyvybės langelių" steigimui vaikų globos ar sutrikusio vystymosi kūdikių namuose bei ligoninėse. Manoma, kad "gyvybės langeliai" sumažintų abortų skaičių, nes kūdikio nenorinti galės pagimdžiusi vaiką atiduoti į saugias specialistų rankas. Artimiausiu metu "gyvybės langelis" turėtų būti atidarytas ir Klaipėdoje, deramasi su Kauno, Panevėžio ir Šiaulių gydymo įstaigomis. Paprastai "gyvybės langelis" įrengiamas gimdymo namų sienoje. Tai – speciali kapsulė, į kurią iš gatvės įdėjus naujagimį, budintį personalą pasiekia signalas, ir skubiai pasirūpinama vaiku, kuriuo negali ar nenori rūpintis mama. Pirmasis pasaulyje "gyvybės langelis" buvo įrengtas XII š. pabaigoje Vatikane, "Šventosios Dvasios" ligoninėje, kur buvo priimami ir prižiūrimi mamų palikti kūdikiai, iki tol mirdavę gatvėje. Prancūzijoje "gyvybės langeliai" atsirado XVII š.

MAŽAI BRANGS DUJOS

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK) lapkričio 26 d. pritarė naujoms dujų kainoms. Nuo sausio 1 d. gamtinės dujos buitiniams vartotojams brangsta mažiau nei 1%. Skaičiuojama, kad vartotojo, per mėnesį maisto gamybai sunaudojančio 6 kub. metrus dujų, sąskaita išsaugys 10 ct. Iki 500 m³ dujų per metus sunaudojantys buitiniai vartotojai, šį kurą naudojantys maistui gaminti, už sunaudotą dujų kubą iki šiol mokėjo 1.82 Lt, nuo sausio 1 jie mokės 1.87 Lt – 2.7% daugiau. Mėnesinis mokestis – pastovioji dujų kainos dalis – jiems mažėja nuo 2.22 Lt iki 2 Lt, arba 10%. Metų viduryje gamtinių dujų kainos buvo sumažintos, tad ir kainas pataisius, jos nesieks praėjusių šildymo sezono kainų. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Negailėjo jaunatviškos šypsenos

Kun. Gintaras Jonikas, naujasis Dievo Apvaizdos parapijos administratorius

Tikriausiai, per visą katalikišką pasaulį nuaidėjo, kad Mičigane, Saint Clair ežere, nuskendo kun. Ričardas Repšys, Dievo Apvaizdos parapijos administratorius. Laidotuvių Mišiose dalyvavo Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams prelatas Edmundas Putrimas, tarp daugelio apylinkės kunigų, vyskupų, Mišiose dalyvavo ir kun. Gintaras Jonikas iš Ročesterio.

Kun. G. Jonikas Dievo Apvaizdos parapijiečiams buvo jau pažįstamas – du kartus buvo atvažiavęs vesti rekolekcijas. Parapijiečių buvo mėgstamas ir gerbiamas. Visų maloniam nustebeimui, besibaigiant laidotuvių pietums, prel. E. Putrimas paskelbė, kad Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos administratoriumi nuo rugsėjo 1 dienos skiriamas kun. G. Jonikas. Tai tikras nuraminimas parapijiečiams, liūdintiems skaudžią netektį. Oficialus kunigo persikėlimas užtruko visą mėnesį. Parapijos

Kun. Gintaro Joniko pirmosios Mišios – primicijos jo gimtinėje, Tauragėje 1989 metais. Primicijantas teikia palaiminimą savo tėveliams

Kun. Gintaras Jonikas su Lietuvos kardinolu Vincentu Sladkevičiumi Tauragėje prie Šv. Trejybės šventovės. Kardinolas priėmė sprendimą suteikti kunigystės šventimus Gintarui Jonikui

komitetas suruošė jam gražų sutikimą. Parapijiečiams tai buvo didelė šventė. Naujasis klebonas kun. Gintaras Jonikas buvo dėmesio centre. Atrodė nuotaikingas, niekam negailėjo savo jaunatviškos šypsenos. Parodė filmą iš savo gyvenimo su paaikškinimais.

Po to sutikimo kunigas buvo išvažiavęs į Putnamą vesti kunigų rekolekcijas. Jam sugrįžus, sekmadienį, spalio 25, vyko parapijos metinis susirinkimas. Jausmas buvo, kad parapija stipriose administratoriaus rankose. Norisi tikėti, kad kunigas G. Jonikas pakeis ne tik parapiją, bet ir parapijiečius. Talkino kunigas ir aplinkos gražinimui... Prašiau ir gavau iš kun. G. Joniko porą nuotraukų iš jo praeities ir vieną atsakymą į mano klausimą: "Kada ir koks gyvenimo momentas leido jam apsispręsti būti kunigu?" Atsakymas buvo: "Nuo savo vaikystės svajojau būti kunigu".

Tegu gerasis Dievas globoja mūsų naują kleboną kun. Gintarą Joniką, kad meilė tarp kunigo ir parapijiečių tęstųsi.

Rožė Ražauskienė, Detroit, MI

London, ON

• **KLB LONDONO APYLINKĖS VALDYBA** kviečia visus Londono apylinkės lietuvių bendruomenės narius į **Lietuvių bendruomenės Londone įkūrimo 60 m. sukakties paminėjimą**, kuris įvyks gruodžio 13, sekmadienį, 12 val. "Mandarin" restorane, 387 Wellington Rd., priešpiečių (lunch) metu.

• **ADVENTINIS SUSIKAUPIMAS** Londone bus gruodžio 20, sekmadienį, 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje. Susikaupimą ves kun. dr. Kęstutis Kėvalas, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto teologijos fakulteto prodekanas ir Kauno kunigų seminarijos studijų dekanas.

• **GRUODŽIO 6**, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Simoną Uždravį ir jo šeimą. **Inf.**

London, ON

KALĖDŲ PROGA N.N. paaukojo \$100 *Pagalbai Lietuvos vaikams*. Nuoširdus ačiū. **Inf.**

St.Catharines, ON

• **A.a. ALEKSANDRA DAINORIENĖ** mirė lapkričio 1 d. Gimė Lietuvoje 1913 m. liepos 17 d. Atvažiavus į Kanadą apsigyveno St. Catharines mieste. Paskutinius keturis metus gyveno kartu su dukra Dana ir jos šeima Ft. McMurry, Albertoj. Paliko nuliūdę dukra Dana ir sūnus Rimantas bei jų šeimos. A.a. Aleksandros palaikai palaidoti šalia vyro Jono, Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje. **Inf.**

PRIMENAME, kad aprėminti skelbimai, kuriems reikalingas didesnis plotas, priimami vėliausiai iki ketvirtadienio 12 v.d., jeigu norima jį skelbti ateinančios savaitės TŽ numeryje.

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Tauta jos neužmiršo

ALĖ RŪTA

“Ačiū Jums, Ponia, už ‘Gyvatarą’. Taip sakė diakonas, jaunas pranciškonas (ir poetas) Bernardas Belickas, išeidamas po pamaldų Hamiltone, Kanadoje, kur buvo atkviestas iš Lietuvos laikinai pagalbai prie pamaldų. Tą jis pasakė dar nelabai jam pažįstamai Genovaitėi Breichmanienei. Jautrus, poetiškos sielos, jaunas žmogus jau, matyt, buvo susipažinęs su folkloro menu ir veikla išėivijoje bei jos vadovais. Ar ne tiesa? Ir ar ne gražu, kad jis pasveikino ir padėjo vienai pačių žymiausių tautinių šokių grupių vadovei (“Gyvataro”), pagilinusiai tautinę sąmonę daugeliui jaunimo ir gaivinusiai tikrą lietuvių folklorą.

Genovaitė Breichmanienei prieš porą mėnesių suėjo 90 m. – 2009 m. rugsėjo 18 d. O prieš mėnesį jos vyrui, tei-

Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė

sininkui Petriui Breichmanui – 95 m. amžiaus – 2009 m. spalio 29 d. Sveikiname abu! Kad ir jau praėję gimtadieniai, bendru paminėjimu – šeimos pietumis tėvelius gražiai pagerbė sūnaus Gedimino ir dukters Giedrės šeimos. Gediminas gimęs dar Vilniuje,

nes Genovaitė ir Petras susituokė jauni, tik baigę studijas Vilniuje. Teisininkui Petriui dar teko dirbti savo srity, o jau Giedrė gimė okupacijos išstumtoje šeimoje – už Tėvynės ribų. Bet vaikai išaugo – geri žmonės ir sąmoningi lietuviai.

Genovaitė Breichmanienė ypač šiltai ir gražiai pagerbė 90-to jos gimtadienio proga Hamiltono lietuvių skautės, kurių tarpe buvo ir “Gyvataro” grupė buvusių jos šokėjų – mokinių. Pagerbė ir Tėviškės žiburiai, kurie didžiudamiesi aprašydavo “Gyvataro” sėkmingas išvykas su Šokių festivaliais į Pietų Ameriką, Australiją, Europą ir kitur – Kanados bei Amerikos miestuose. Mūsų duktė Rasa ir dabar gyvai prisimena, dalyvavusi-šokusi dviejuose G. Breichmanienės vadovautuose Šokių festivaliuose Čikagoje. Pasveikino G. Breichmanienę ir Tautinių šokių mokytojų grupę Illinois, JAV, jos pirmininkė Danguolė Varnienė. Kolegės-mokytojos, deja, arba jau dauguma mirusios, ar gal primiršo...

Bet neužmiršo Vilnius. Sukaktuviniškė gavo gražų pasveikinimą 90 m. amžiaus proga iš Vilniaus universiteto studentų Tautinių šokių grupės, kurios steigėja prieš okupaciją ir buvo studentė-humanitarė Vilniaus u-te – Genovaitė Dumčiūtė, vėliau – Breichmanienė. Taigi, lietuvių tauta jos neužmiršo... Ji yra parašiusi folkloro tema 3 knygas, yra nusiuntusi daug medžiagos Klaipėdos universitetui, Vilkaviškio muziejui ir kitur; yra nemažai rašiusi straipsnių į Tėviškės žiburius. (Prel. P. Gaida nuolat prašydavo, nes Genovaitė turi ir žurnalistinių gabumų).

Lietuvių tauta ir valstybė jos neužmiršo, ją įvertino, suteikdama Did. kunig. Gedimino valstybinį ordiną, prezidento V. Adamkaus metu, jo rūpesčiu ir dėmesiu. G. Dumčiūtė-Breichmanienė to užsiplėnė.

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Rytinio pakraščio (Connecticut) ALB apylinkės lietuviai Lietuvos vardo tūkstantmetį paminėjo “Vaivaros” ansamblio koncertu spalio 18 d. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno didžiojoje salėje Putname, CT. ALB apylinkėi šį koncertą surengti padėjo Connecticut ALB apygardos valdyba. Iš tolimesnių vietovių vežti tautiečius į koncertą buvo pasamdytas autobusas. Buvo svečių iš Niujorko ir Bostono. Koncerte dalyvavo ir Lietuvos užsienio reikalų ministerijos patarėjas Rimantas Morkvėnas. Koncertą atidarė ALB apylinkės pirmininkas Vytautas Alksninis. “Vaivaros” ansamblių sudaro penki instrumentalistai: Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorė Lina Naikelienė (vadovė ir pirmosios kanklės), Aistė Bružaitė (antrosios kanklės), Aušra Juškevičienė (bosinės kanklės), Algirdas Jedemskij (birbynės), Eugenijus Čiplys (birbynės) ir solistė Irena Milkevičiūtė. Koncertas labai patiko visų kartų dalyviams. Po koncerto visi ansamblio nariai buvo apdovanoti Yale universiteto suvenyrais ir gražiomis gėlių puokštėmis. Gėlėmis taipgi buvo apdovantos ALB apylinkės pirmininkė Diana Norkienė ir seselė Ignė Marijošūtė. Po koncerto visi buvo pavaišinti kava ir skaniais užkandžiais. Kitą dieną “Vaivara” koncertavo Palaimintojo Jurgio Matulaičio globos namų gyventojams. Svečius iš Lietuvos, ansamblio dalyvius, globojo Irenos ir Vytauto Alksninių bei Dianos ir Leonardo Norkų šeimos.

Gudija

Pelesos lietuviai iškilmingai šventė šv. Lino atleidus. Juose gausiai dalyvavo vietiniai lietuviai. Susilaukta svečių iš Gervėčių, Gardino, Minsko ir Lietuvos bei jos ambasados Gudijoje. Mišias šventovėje atnašavo Pelesos klebonas kun. K. Krikščiukaitis ir svečias iš Gardino kun. K. Žilys, pasakęs ir pamokslą, dalyvavo ir Gervėčių klebonas kan. L. Nestiukas. Iš Lietuvos atvyko seimo nariai: K. Uoka, G. Songaila bei Tautinių mažumų ir išėivijos prie Lietuvos vyriausybės generalinis direktorius A. Daunoravičius. Dalyvavo ir Gudijos lietuvių bendruomenės pirmininkė V. Palubaitytė-Kolesnikova, daugelio vietovių lietuvių bendruomenių pirmininkai bei Gervėčių klubo pirmininkas A. Augulis. Po Mišių buvo persikelta į Pelesos lietuvių vidurinės mokyklos patalpas. Svečius pasitiko mokyklos direktorius A. Švel-

nys ir Pelesos lietuvių bendruomenės “Gimtinė” pirmininkas J. Matiulevičius. Čia sveikinimo žodį tarė Lietuvos seimo narys G. Songaila ir mokyklai įteikė knygą *Didžioji Lietuva*. Susirinkusius pasveikino ir rajono vykdomojo komiteto pirmininkas bei Gardino srities religijų komiteto pirmininkė A. Grigorjeva, padėkodama pelesiečiams už tradicijų saugojimą. A. Daunoravičius padovanojo mokyklai knygą apie kovą už Lietuvos nepriklausomybę. Pelesos, Paditvio, Pavelkės moterys padainavo *Viršum plaukia Nemunėlis*, o vyrai ir moterys – dzūkiškai *Ant kalno mūrai ir Oi Dzieve, Dzievuli*. Grojo P. Rimkaus vadovaujama moksleivių kapela. Šokių sukury sukosi ir seimo nariai.

Australija

Geelongo LB apylinkės metinis susirinkimas įvyko rugsėjo 27 d. Jį pradėjo LB apylinkės valdybos pirm. Stasys Šutas, pasveikinęs susirinkusius, jiems pirmininkauti pakvietė Aldoną Scano, sekretoriauti Jovitą Starinskienę. Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti mirę bendruomenės nariai. Praėjusio susirinkimo protokolą skaitė Kaja Starinskas. Valdybos pirm. S. Šutas padarė veiklos pranešimą. Pirmininkas taipgi padėjo visoms organizacijoms už glaudų bendradarbiavimą ir valdybos nariams už tinkamą pareigų atlikimą. Ižd. Jonas Obeliūnas pranešė, kad šiais metais turėta daugiau pajamų nei išlaidų. Revizijos komisijos aktą perskaitė susirinkimui pirmininkavusi A. Scano. Pranešimus padarė organizacijų atstovai. Valdybos nariai perrinkti kitai dvejų metų kadencijai: pirm. Stasys Šutas, vicepirm. Vytautas Brener, sekret. Kaja Starinskas, ižd. Jonas Obeliūnas, ūkvedė Genovaitė Valaitienė ir nariai Stasė Lipšienė bei Otto Skrederis; nauja revizijos komisija – Irena Luscombe, Dana Rafferty ir Gavin Rafferty. Susirinkimas baigtas Tautos himnu.

Norvegija

Šiuo metu, kaip rašoma spaudoje, daug darbo ieškančių lietuvių norėtų įsidarbinti Norvegijoje. Pavašari šiame krašte dirbti leidimus turėjo 10,000 lietuvių. Per mėnesį naujų leidimų dirbti Norvegijoje gauna apie 100 tautiečių. Pasak Norvegijoje siūlančios darbą bendrovės atstovės, norinčių žmonių šiame krašte dirbti skaičius didėja. Valstybinėje darbo tarnyboje šiame krašte yra įregistruota 500 bedarbių iš Lietuvos. Lietuviai daugiausia įdarbinami statybų, aptarnavimo, žuvies ir kt. pramonės įmonėse, o taip pat žemės ūkio srityje. JA

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: kfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 47 metus Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.38 mln. dol., pagalbai Lietuvoje 0.63 mln. dol. bei studentų stipendijoms Kanadoje ir Lietuvoje 0.40 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą! Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 67 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	TAUPOMĄ ŠASKAITĄ, ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –
taupomąją sąskaitą0.25%	čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:	MOKAME PALŪKANAS:
90 dienų indėlius0.50%	Variable – 1.50%
180 dienų indėlius0.50%	1 metams – 1.75%
1 m. term. indėlius1.50%	2 metams – 2.25%
2 m. term. indėlius1.90%	3 metams – 2.50%
3 m. term. indėlius2.40%	4 metams – 2.75%
4 m. term. indėlius2.65%	5 metams – 3.10%
5 m. term. indėlius2.85%	
RRSP ir RRIF	
(Variable)0.50%	
1 m. ind.1.50%	
2 m. ind.1.90%	
3 m. ind.2.40%	
4 m. ind.2.65%	
5 m. ind.2.85%	
PASKOLAS	
Asmenines nuo3.90%	
Nekiln. turto 1 m.3.90%	
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA	
	•Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
	•Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
	3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE TINKLAPIS: www.talka.ca

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Neatsargiai lipdytas tautinio orumo gaivinimas

Alfonso Eidinto trečiasis istorinis romanas apie pokario metus

GEDIMINAS KURPIS

Istorikas diplomatas Alfonsas Eidintas 2009 metų vasarą išleisdino istorinį romaną *Aukštai šaltos žvaigždės*, kurį pristato kaip savo ankstyvesniųjų istorinių romanų, *Ieškok Maskvos sfinkso* ir *Erelio sparnų dvelkimo*, tęsinį. Aprašomi įvykiai nuo 1941 metų vasaros iki maždaug 1996 metų, jau po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, bet knygos 532 puslapių didžiausia dalis skirta lietuvių partizaninių kovų ir vargų aprašymui. Autorius knygos pabaigoje teigia pasinaudojęs ne tik gausia partizanų ar jų tyrinėtojų palikta medžiaga, bet ir sribų bei kagebisčių atsiminimais, sovietų aprašymais apie vokiečių išdavystes. Įterpia, taip spėju, ir savo patirtį diplomato tarnyboje Norvegijoje, Izraelyje bei Londone. Beveik visus paskirų įvykių aprašymus autorius, sakyčiau – gana meistriškai, apjungia po vieno fiktyvaus (ar iš dalies fiktyvaus) asmens skraiste, kuris “keliauja” per visas tris knygas. Tai nepriklausomas Lietuvos karininkas, kpt. Vytautas Kundrotas (vėliau jį vadinsiu kpt. VK). Knygoje gausu faktų, kai kur ir veikėjų pavardžių, sklandžiai viskas aprašyta. Tiesiog, įdomi knyga, kurią pradėjus skaityti, sunku padėti “ant rytdienos”.

Partizaninio judėjimo pradžia

Kaip ir ankstyvesnėse šios trilogijos knygose, autorius pasakojimą padalino skyreliais, pažymėtis pasakotojo vardu, vietoje ir data. Tačiau šioje knygoje įvykiai pristatomi ne chronologine tvarka. Pirmos dalies pradinis skyrelis vyksta Londone 1996 m., kur Lietuvos konsulas ieško nuo albanų sąvadautojų pabėgusios lietuvaite ir atsitiktinai pakliūna į kpt. VK gyvenvietę. Bet antrajame skyrelyje veiksmas grįžta į Lietuvą ir 1944 metų vasarą. Vėliau grįžtama į 1996 metus, bet Lietuvoje, ir t.t.

Nuo antrojo skyrelio prasideda pasakojimas apie partizaninio judėjimo pradžią Lietuvoje, kurios rytinės sritys tuo metu buvo jau sovietų rankose, o vakarinėse organizuojama, planuojama antisovietinė veikla, derimasi su karą pralaiminčiais vokiečiais, stengiamasi surasti geriausią išeitį iš sunkiai suprantamos maišaties. Čia sutinkame LLA (Lietuvos laisvės armiją), LLKS (Lietuvos laisvės kovotojų sąjungą), TAR (Tėvynės apsaugos rinktinę), mums kiek geriau žinomą VLIKą, vokiečių karinę žvalgybą (Abwehr), SD (Sicherheitsdienst – saugumą), sovietų “Smerš” (kontržvalgybą).

Peršokus į 1941 metus pasakojama kaip kpt. VK išgelbėjo iš Kauno VII forto savo kariuomenės laikų kolegą žydą ir jo sūnų, kurie vėliau atsirado tarp Gudijos sovietinių partizanų, buvo išsiųsti į Maskvą, po karo grįžo į Lietuvą. Vėliau aprašoma ir kpt. VK nuotykinga kelionė iš išblaškytos vokiečių diversantų mokyklos kažkur Vokietijoje. Su būriu kitų lietuvių perėjęs fronto liniją, per Lenkijos miškus atkeliavo į Lietuvą, kur įsijungė į jau veikiančių partizanų gretas.

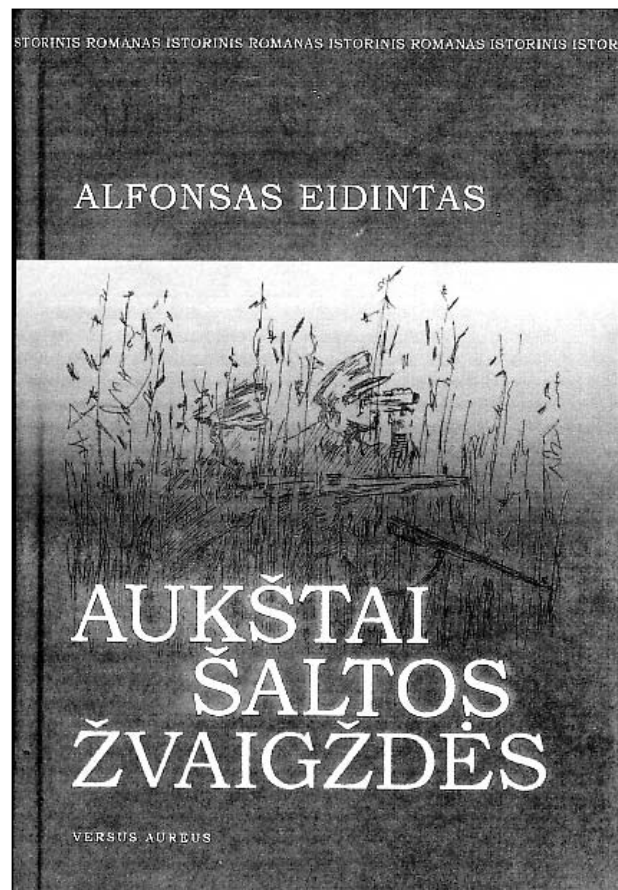
Gyvenimas abiejose “apkasų” pusėse

Partizanų gyvenimas Lietuvos giriose aprašytas labai išsamiai. Santykiai su juos remiančiais ūkininkais, drausmės palaikymas, išdavystės, sovietinių šnipų infiltravimas į partizanų būrius – net ir į vadovaujančius organus (Deksnio, Markulio-Erelio istorijos), ryšių ieškojimas su Vakarais, Švedija, D. Britanija, planų derinimas su kaimyniniais būriais, partizaninių bunkerų planavimas, maskavimas, vyrų aprūpinimas uniformomis. Žodžiu, paliesti visi to gyvenimo atspindžiai – net partizaninės vestuvės, poezija.

Kita “apkasų” pusė plačiau aprašyta remiantis dviejų čekistų dienoraščiais – plk. S. Vaupšasovo (jaunystėje vadinto Vaupšu) ir mjr. A.M. Guskovo. Abu buvo atsiųsti į Lietuvą 1946 metais kovoti su partizanais. Kai kurie jų veikimo metodai buvo gana įdomūs, kaip pavyzdžiui vieno partizanų vado įvyliojimas į pinkles “atradus” jo seniai emigravusį brolių D. Britanijoje ir surežisavus susitikimą su juo apsimesusiu čekistu. Arba dar kažkada apie 1920 m. nepasisekusį komunistų mėginimą “likviduoti” gen. (tada tik plk.) Povilą Plechavičių (nesprogo sovietų gamybos granata...).

A. Guskovas pirmą sykį į Lietuvą buvo atsiųs-

tas dar prieš sovietams įžygiuojant, 1939 m. spalį. “Perkrikštytas” Gubaičiu, tada jis atvyko į “jam nežinomą Lietuvos gūdumą – Zarasus”, kur Smetonos valdžia “trėmė aršiausius politinius priešininkus”, kaip profesorių Voldemarą. Čia jis susisiekė su senu komunistu JK, LKP pavedimu įstojusiu į Tautininkų sąjungą. Zarasai – mano tėviškė. Aš gerai atsimenu kalbas apie Gubaitį, nes tokia ma-

žame miestelyje nežinia iš kur atsiradęs žmogus sukelia ant kojų visas “pletkarkas”. Be to, aš mokiausi tame pačiame skyriuje su JK sūnumi, dažnai kartu su juo Vilniaus gatve eidavom namo. Prasidėjus karui, visa jų šeima pabėgo į Sovietų Sąjungą. O aš tik po 70 metų sužinojau, kas tas Gubaitis buvo iš tikrųjų.

Atsitikimas, sujungęs abi “apkasų” puses, įvyko, kai partizanų būrys paspendė pasala devyniolikos sribų gurguolei ir visus juos nušovė. Besidžiaugiant šio žygio sėkme, vienas iš partizanų atpažino tarp žuvusių tris savo jaunystės draugus. Visi jie kartu neseniai aptarinėjo, kurion pusėn pasukus daugiau galimybės išlikti gyvais – pas sribus ar pas partizanus. Likimas nusprendė partizano naudai.

Kas būtų buvę, jeigu kitaip būtų buvę...

Dažnai iškildavo ir išsivijoje, ir Lietuvoje klausimas, kas būtų atsitikę, jei lietuviai būtų bent iš dalies sovietams pasipriešinę. Jis paliestas ir šioje knygoje buvusių Lietuvos karininkų lūpomis. Kpt. VK, kalbėdamas apie 1940 m. birželio 15: “Tada kilo baisus išsiūtis, dėl to prakeikto bejėgiškumo, dėl nevilties, dėl pralaimėjimo nesipriešinant... Nežinau net, kaip tai nusakyti. Praradimas buvo dvigubas, dvigubas apmaudas – kad tave be kovos užvaldė kiti ir kad tu nekovojai. Dėl to mūsų apsisprendimas kovoti po karo, tapti partizanais ir buvo toks aiškus, toks dėsningas, toks pribrendęs, kad net atnešė dvasinę palaimą”.

Kitoje vietoje tas pats kpt. VK: “Mes tikėjome kovos, mes norėjome kovoti, tačiau vadovybė pasi-

rodė esanti neryžtinga, baili, per daug tikėjosi okupantų palankumo. Mačiau tai savo akimis, kai netikėtai teko palydėti iki pasienio prezidentą Smetoną ir jo šeimą. O likę Kaune mūsų politikai kažkodėl manė, kad su kiekvienu okupantu galima susitarti, kad jie gerbs mūsų viltis, lūkesčius, interesus, kad pavyks iš jų išmelsti bent jau dalinę nepriklausomybę...” (psl.156-157).

Kitoje knygos vietoje, psl. 40, kur kalbama apie LLA suskirstymą į du sektorius, veikiančius (“Vanagu”) ir organizacinį (rezervą, rėmėjus): “1944 metų liepos 1 dieną ‘Vanagu’ vadai paskelbė karinę parengtį, kad visi LLA nariai stotų į ‘Vanagu’ rinktinę su ginklu rankose, kad rinktinės išsirinktų aukštesnį karinį laipsnį turinčius vadus – karininkus, tačiau, kaip gaiziai pastebėdavome, daugelis aukštesniųjų karininkų vienokia ar kitokia dingstimi jau išvykę į Vokietiją, nors LLA vadovybė įsakymais ir uždraudė taip daryti... Vyrų keikėsi, smerkė ir niekino žinomus mūsų visuomenės veikėjus, kurie saugojo savo kailį ir nesiveržė į priekines kovos linijas...”

Gal ir galima būtų pateisinti kaip nors tuos “aukštesnio laipsnio” karininkus, kurie, pamiršę savo priesaiką ginti Lietuvą, paraginimą iškilmingai įteikto kardo “be reikalo nepakelt, be garbės nenuleisti”, pasitraukė iš Lietuvos. Bet sunkiau būtų pateisinti tuos kariškius ir valstybės vyrus, anuomet atsakingus už Lietuvos gerovę, kurie išsivijoje tautinių švenčių progomis, dažnai net pasipuošę Lietuvos valstybiniais apdovanojimais, sakė “patriotiškas” kalbas, aiškino jaunesniems, kaip galima ir kaip nepatartina “mylėti” Lietuvą, ragino nebendradauti su bėdon patekusia tėvyne.

Įdomus buvo intarpas knygoje apie norvegų pasipriešinimą vokiečių invazijai iš *Oscarsborg* tvirtovės Oslo fjordo žiotyse: senoviškais patrankomis ir primityviomis torpedomis jie paskandino nacių sunkųjį kreiserį “Bluecher”, vežusį pirmuosius okupacinės kariuomenės dalinius. Norvegų kariuomenė naciams priešinosi tris mėnesius, nors jų buvo irgi vos 4 milijonai.

Istorijos ir beletristikos pynė

Autorius gimė 1952 metais, todėl, kaip jis pats prisipažįsta, visų trijų jo istorinių romanų pasakojimai pagrįsti archyvais, veikėjų atsiminimais, laiškais ir kitokiais dokumentais, o ne savo paties išgyvenimais. Užuot pateikus vien sausus istorinius faktus, istoriniame romane autorius turi daugiau laisvės pristatyti skaitytojui žmones ir įvykius, gali į juos įpinti šiek tiek romantikos, žodingesnių paaiškinimų. Šioje knygoje autorius ta laisve naudojasi, bet susilaiko nuo savo nuomonės išsakymo, net ir neigiamų charakterių karikatūrinimo bei subjektyvaus faktų vertinimo.

Gaila, kad ši knyga yra trilogijos paskutinė. O būtų labai įdomu sulaukti daugiau istorinių romanų iš šio autoriaus, kuris moka išrinkti įdomius įvykius ir sėkmingai bei patraukliai juos aprašyti. Sakykim, apie Sąjūdžio, dabartinių seimų, vyriausybių bei teisėsaugos veiklą, mėginti atsakyti į klausimą, ar dabartinė Lietuva buvo verta tokių didelių aukų. Bet turbūt teks laukti, kol autorius baigs savo diplomatinę tarnybą ir taps pensininku. Manoji knyga kainavo 30.30 Lt, bet persiuntimas tiesiog iš knygyno ir pridėtinės vertės mokesčiai knygai (9%) bei persiuntimui (21%) pakėlė kainą iki 116.73 Lt.

ALFONSAS EIDINTAS, *Aukštai šaltos žvaigždės*, “Versus Aureus” leidykla, Vilnius, 2009 (532 psl.)

Pasivaikščiojimas po šiaurę

Taip galima pavadinti įspūdžius iš paskutinės dailininkės Snaigės Šileikienės parodos *Lennox Contemporary* salone. Ji veikė nuo spalio 29 iki lapkričio 8 d. Parodos atidarymas spalio 31-osios vidurdienį daugeliui buvo gera proga ne tik pamatyti naujausius dailininkės darbus, bet ir pasikalbėti su ja, pasveikinti kūrybinės šventės proga, įsigyti patikusių darbų.

Nedidelėje jaukioje galerijoje žiūrovų vertini-

mui buvo pateikti akriliniai dažais tapyti paveikslai, keletas grafikos lakštų su laukinių žolynų siluetais iš ankstesnių parodų. Būtent šie darbai ir paryškino dailininkės posūkį nauja meninės saviraiškos kryptimi. Kelios dešimtys paveikslų mūsų žvilgsniui atvėrė šiaurės tolimas, kuriose vyrauja trys pagrindinės mus supančios gamtos dalys – žemė, vanduo ir dangus.

Nukelta į 9-tą psl.

Skamba Kalėdų varpai...

Din ... Dan... Kalėdos... Din... Dan... Vieniems jos pirmosios, kitiems jos šešioliktos, o tretiems – septyniadešimtos...

“Volungės” organizuojamam giesmės ir maldos vakarui 24-osios. Laikas skrieja, lekia lyg purios snagės kritimas iš dangaus. Atrodo, lyg vakar choro vadovė Dalia Viskontienė su nerimu planavo pirmąjį kalėdinį koncertėlį. Dalia Viskontienė: “Mintis buvo tarp visų pasiruošimo šurmulių, bent valandėlei pabėgti ir kartu su mylimais-artimais žmonėmis tyloje rasti kažką gražaus, tyro ir gilaus”.

Ir, be abejo, pirmasis kalėdinis giesmių vakaras žmonėms paliko didelį įspūdį, suteikė artėjančių švenčių jaudulio ir begalinio laukimo. Keli užkalbinti choristai pirmuosius koncertėlius atsimena su jauduliu ir meile. Algis Nausėdas: “Atsimenu, kad bažnyčia skendėjo prietemoje, šventai skambėjo vaikučių balsai, gilūs skaitomi Šv. Rašto skaitiniai ir jautėsi visų žmonių susikaupimas”. Giesme, malda, žvakučių šiluma norisi visus pritraukti arčiau Viešpaties. Rita Radžiūnaitė: “Ruošimas ir dalyvavimas koncerte palieka neišdildomą jausmą. Tai tarsi prisilietimas prie Jėzaus, kuris lieka širdyje iki švenčių pabaigos ir lydi visus metus”.

Visi labai stengiasi mokytis repertuaro, vieni kitiems padeda prie ruošos darbų. Visko pasitaiko ir nuovargio, ir laiko stokos, bet rezultatu būna visi patenkinti. Užklausus, ką reiškia dalyvauti kalėdiniame koncerte, Teodoras Pabrėža atsakė: “Tai tarsi vartų atkėlimas Kalėdų laikotarpiui. Volungės – kaip šeimos pajutimas”, o Algis Nausėdas pridėjo, kad tai “pasiruošimas Kalėdoms visais atvejais – šeimyninis, asmeninis, krikš-

čioniškas ramumas”. Po koncerto visi būna prisipildę šventiškos dvasios, neapčiuopiamo gerumo, pakilios nuotaikos ir Jėzaus ramumo. Dalia Viskontienė: “Po koncerto prasideda ‘tikrosios’ Kalėdos, tikra šventė. Taip pat su juo užbaigiame pirmąją dalį tų metų darbo. Koncertas tai tarsi gražus taškas pusės metų chorinės veiklos”.

Choristas Romas Krasauskas atvirauja: “Po koncerto užplūsta toks geras jausmas, kuris ilgai lieka viduje”. Žibutė Janeliūnienė: “Po koncerto pamiršti visus metų bėdas. Koncertas pakelia nuotaiką, užlieja džiaugsmas, artėja šventės, artimesnis bendravimas šeimoje”. Pakili nuotaika užpildo širdis ne tik pačių choristų, bet ir atėjusių koncerto paklausti. Juk jie, “Volungės” choristai, stengiasi, kad atėjęs žmogus į koncertą, maldos ir giesmės vakarą, liktų patenkintas, pakylėtas artėjančio džiaugsmo. Kalėdinis koncertas – tai tarsi dvasinis pasiruošimas Jėzaus užgimimui.

Taip ir gyvename laukdami Kalėdų, šventinio šurmulių, džiaugsmo, širdies ir dvasios atsinaujinimo...

Kviečiame visus dalyvauti “Volungės” – 24-tame kalėdiniame koncerte. Norime su jumis pasidalinti giesme, malda, šventiška dvasia, šiluma. Laukiame ir tikime, kad kartu atversime jausmus, su meile ir atlaidumu sulauksime Jėzaus Kristaus užgimimo.

Dalia Viskontienė: “Ateikite, giedokite, džiaukitės ir dėkokite už tą didelę dovaną – giesmę”.

Visų laukiame gruodžio 13 d., 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos šventovėje.

Iki malonaus susitikimo.

Gitana Jūdvytytė

Pasivaikščiojimas po šiaurę

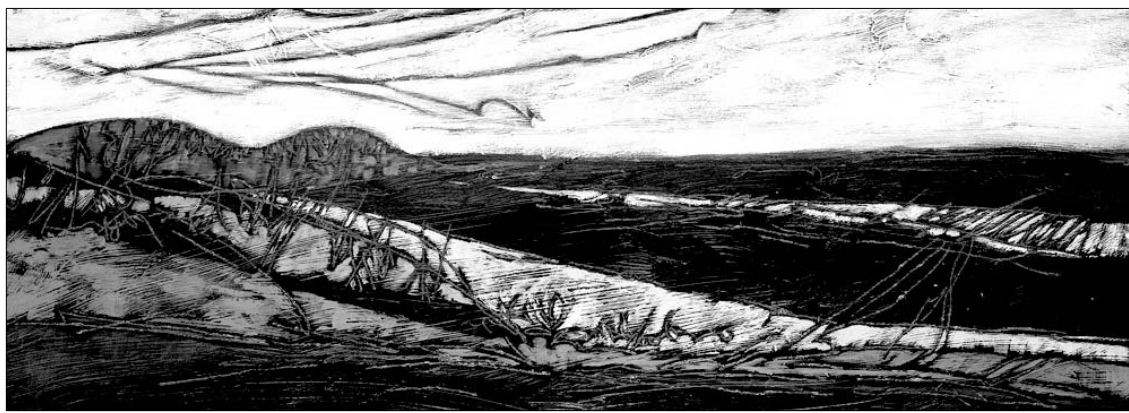
Atkelta iš 8-to psl.

Dailininkės darbuose šie sluoksniai labai natūraliai pereina vienas į kitą: šiek tiek banguojančios žemės linijos atsiremia į šalto mėlynumo vandenį, šis, savo ruožtu, nežymia horizonto linija pereina į tokią pat mėlyną dangaus erdvę. Kraštovaizdyje nedaug detalių, jis asketiškas savo paprastumu, formų aiškumu, toks, koks yra tikrosios šiaurės peizažas. Ypač tai ryšku juodai baltai tapytuose darbuose; aiškiomis linijomis ir kontrastinėmis spalvomis jie primena grafikos piešinį. Ir vis dėlto paveiksluose irėmintas vaizdas ne statiškas, bet daro ramaus, neskubaus judėjimo įspūdį. Judėjimo nuojautą kelia horizontalių linijų vingiais brėžiama laukų erdvė, jos nujačiama begalybė, dažų potėpiais skleidžiamas vandens ar šiaurės šviesos švytėjimas. Kai kuriuose paveiksluose nedidelio medžio, žolyno, akmens ar kalno siluetas, dangaus mėlynėje žemai pakibę debesys tarsi šiek tiek pakylėja mūsų žvilgsnį nuo žemės, bet akys tuojau pat sugrįžta į tolumą, tarsi ieškodamos kartu su dailininke – o kas slypi ten, už tolimo horizonto?

“Šiaurės krantai” – pirmoji Snaigės Šileikienės tapybos darbų paroda, nors atskirų ta-

pybos darbų yra buvę ankstesnėse parodose ir rinkiniuose. Šis dabar aptariamas paveikslų ciklas skirtas vienai temai ir tarsi nutapytas vienu braižu; paveikslai papildo ir pratęsia vienas kitą. S. Šileikienė, Toronto universiteto, Paryžiaus Meno mokyklos auklėtinė, iš ankstesnių darbų ir parodų daugiausia žinoma kaip grafikė.

Šį kartą dailininkė vaizdiniais, kuriems reikėjo kitokių išraiškos būdų nei leidžia grafikos technika, rinkosi teptuką, akrilinius dažus. Bet pabėgti nuo pirminio stiliaus ir ilgamečių igūdžių ne taip paprasta. Tad ir tapybos darbai, atvėrę didesnę erdvę meninei minčiai ir sumanymui, yra išsaugoję piešinio ir linijų, spalvų raiškumą, būdingą grafikai. Ir grafikos lankuose, ir šiame paveikslų cikle gamta ir jos formos – dailininkei svarbus įkvėpimo ir saviraiškos šaltinis. O mums, žiūrovams, S. Šileikienės paveikslai siūlo atidžiau išsižiūrėti į šiaurės kraštovaizdį, pajusti jo santūrų grožį, dangaus ir vandens nuolatinę kaitą ir kartu – nederlingos akmenuotos žemės ir šiaurės uolos pastovumą, jų amžiną vienybę. Gyvenime, kur daug skubėjimo, tiek daug nereikalingų daiktų, dailininkės paveiksluose šiaurietiška erdvė patraukli savo atvirumu regėjimui ir mintims, ramybės nuotaika. SK

Paveikslas iš S. Šileikienės parodos “Šiaurės krantai” (tapyba akrilinais dažais)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Tenoras Edgaras Montvidas savo sceninės veiklos dešimtmetį pažymėjo Vilniaus scenoje: spalio 3 dienos Lietuvos valstybinio operos ir baletų teatro spektaklyje, Gaetano Donizetti opereje *Meilės eliksyras*, atliko pagrindinį Nemorino vaidmenį. E. Montvidas Nemorino vaidmeniu neseniai žavėjo Škotijos Glasgow operos klausytojus, kur spalį ir lapkritį *Meilės eliksyras* buvo statytas vienuolika kartų.

Tenoras 1999 metais debiutavo kitoje Donizetti opere, *Lucia di Lammermoor*, kur atliko Arturo vaidmenį. Žavus, optimistiškai nusiteikęs prof. Virgilijaus Noreikos mokinys dabar puikiai pasirodo įvairiuose Europos operos teatruose. Tarptautinė jo karjera prasidėjo nuo 2001-2003 metų stažuotės “Covent Garden” teatre Londone. 2004-2006 m. E. Montvidas dainavo Frankfurto opere, vėliau įvairiuose Europos teatruose ir festivaliuose – Glyndebourne festivalyje, Frankfurte, Hamburge, Muenchene, Londone (“Covent Garden”), Amsterdamo, Berlyne (“Komišči Oper”), Leipzige, Trieste ir kt. Artimiausieji 34 metų solisto planai: Alfredas (G. Verdi *Traviata*) ir Lenskis (P. Čaikovskio *Evgenij Onegin*) “Opera National de Lyon” pastatymuose, Žvejas Igor Stravinskio *Lakštingaloje* Aix-en-Provence festivalyje ir Tamino (W.A. Mozarto *Die Zauberfloete*) “Opera National de Bordeaux”.

Kamerinis choras “Aidija” šiemet minėjo savo veiklos dvidešimtmetį į Taiskumos dailės muziejų sukvietęs žinomus muzikologus, kompozitorius, choro senbuvius ir naujus narius, visus savo bičiulius ir rėmėjus. “Aidija” įsteigta 1989 metais dabartinio vadovo Romualdo Grauzinio iniciatyva. Tai jaunatviškas, rimtas ir drauge žaismingas kolektyvas, kurio daugelis dainininkų – buvę M.K. Čiurlionio menų mokyklos auklėtiniai. Per pastaruosius penkerius metus “Aidija”, apart turtingo įvairių laikotarpių chorinės muzikos repertuaro, parengė Broniaus Kutavičiaus operą-baletą *Kaulo senis ant geležinio kalno*, pirmą lietuvių tautinę operą, Miko Petrausko *Birutę*, Giedriaus Kuprevičiaus muzikinį veikalą *Ugnies medžioklė su varovais*.

“Aidija” yra koncertavusi su “Jaunos muzikos”, Frankfurto “Singakademie” ir “Brevis” choralais, Frankfurto, Wiesbadeno, Gudijos, Romos simfoniniais orkestrais, kameriniu ansambliu “Musica humana”, Valstybinio Vilniaus ir Čiurlionio kvartetais Lietuvoje ir užsienyje. Choras

laimėjo pirmą vietą Lietuvos chorų konkurse (2006), bažnytinės chorinės muzikos konkurse “Cantate Domino” Kaune. 2007 m. chorui įteikta “Aukso paukštė” bei suteiktas “Ryškiausios Lietuvos žvaigždės” titulas.

Lietuvos valstybinio dramos teatro (LVDT) paskelbtame naujausios lietuvių dramaturgijos festivalyje “Versmė ‘09” pjesių konkursą laimėjo septyni autoriai su aštuoniais kūriniais. Komisijos atrinkti buvo Juliaus Kelero *Taksis numeris penki* (pripažintas geriausiu kalbos taisyklingumo ir stilingumo požiūriu) ir 58 *sapnai*, Gintaro Grajausko *Brunonas ir barbarai*, Lauros Juknytės *Sudie, idiotai*, Skirgailės Buklytės *Motinių darbas*, Birutės Mar *Unė*, Virgilijaus Veršulio *Spektaklis* ir Ingos Žebrauskaitės *Tavo vasaros moteris*. Šie kūriniai bus pristatyti profesionaliems Lietuvos teatrams, o jų skaitymas ir ištraukas buvo galima pamatyti lapkričio 3-7 dienomis LVDT rengtame dramaturgijos festivalyje.

Festivalis “Versmė” – ilgalaikis LVDT projektas, rengiamas nuo 2005 metų, kai įvyko lietuvių dramaturgijos skaitymai, sukėlę didžiulį visuomenės susidomėjimą. Rengėjai pastebi, kad per penkerius metus labai padaugėjo rašančių pjeses autorių ir režisierių, statančių pagal jas spektaklius. Pasak dramaturgijos tyrinėtojos dr. Aušros Martišiūtės, Lietuvos teatre išivyrą pusiausvyra tarp šiuolaikinių autorių ir klasikų, pradeda sluoksnuoti išdomus įvairių lietuvių dramaturgų kartų repertuaras.

Oskaro Koršunovo teatras (OKT), po visą rugsėjį rengtų spektaklių Lietuvos publikai, išsirusė gastrolėms po užsienio teatrus. XI sezono OKT užsienio gastrolės prasidėjo Tbilisio festivalyje, kur buvo suvaidinta *Istabilioji ir gaudžioji Romeo ir Džuljetos istorija*. Grįžusi iš Gruzijos, trupė su *Hamleto* spektakliu išsirengė į Sankt Peterburgo “Baltiskij Dom” festivalį, iš ten tęsė kelionę į Vidurio Rytų Europos festivalį “Dialog” Vroclave, o lapkričio pradžioje atsirado Budapešte ir “Euro-scene” festivalyje Leipzige.

Viena iš paskutinių OKT Hamleto stotelių užsienyje – gruodžio 17-18 d.d. Strassbourgo teatre “Le-Maillon”. Pasak OKT vadybininkės Audros Žukaitytės, teatras per spalvingą, meninių ieškojimų ir atradimų pilną gyvavimo dešimtmetį taip ir nesulaukęs rimtesnės valstybės paramos, yra priverstas vaidinti užsienio žiūrovams, kad galėtų ir toliau rodyti spektaklius Lietuvoje. GK

Priskelimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 90 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	1.00%	Taupomoji sąskaita	1.00%
180-364 dienų	1.00%	Kasdieninių palūkanų čekių sąskaita iki	0.25%
1 metų	1.00%	Amerikos dolerių kasd palūk. taupymo sąskaita	0.20%
2 metų	1.10%	Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.....	1.00%
3 metų	1.50%		
4 metų	1.75%		
5 metų	2.00%		
GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.25%	Asmenines paskolas nuo	5.00%
1 metų	1.30%	Sutarties paskolas nuo	7.00%
2 metų	1.90%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
3 metų	2.25%	Su nekintančiu nuošimčiu	
4 metų	2.50%	1 metų	3.25%
5 metų	3.00%	2 metų	3.75%
		3 metų	4.25%
		4 metų	4.50%
		5 metų	5.00%
		Su kintančiu nuošimčiu	
		1, 2, 3 metų	3.00%
		Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu.....	3.25%
RRSP, RRIF ir TFSA		■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas	
TFSA atviras, kintantis.....	1.00%	■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas	
RRSP ir RRIF atviras, kintantis...	1.00%		
1 metų	1.55%	Keliaujant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYŲŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE	
2 metų	2.15%		
3 metų	2.50%		
4 metų	2.75%		
5 metų	3.25%		
MŪSŲ ADRESAS:			
3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816			
Darbo laikas:			
Pirm., antr., treč.	9:00- 3:30		
Ketvirt., penkt.	9:00- 8:00		
Šeštadieniais	9:00- 1:00		
Sekmadieniais	8:30-12:45		
ANAPILYJE:			
Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554			
Darbo laikas:			
Antradieniais	9:00- 3:30		
Ketvirtadieniais	12:00- 7:00		
Sekmadieniais	9:00-12:30		

PRISIKELIMO KREDITO KOOPERATYVAS
įsteigė universiteto ir kolegijos studentams stipendijų fondą
ir šiais metais paskyrė penkis stipendijas.
VIENA STIPENDIJA 1500 DOL., VERTĖS IR KETURIAS PO 1000 DOL.
1500 dol., stipendija paskirta Kristinai Pabedinskaitei
ir po 1000 dol., Lauren Ploog, Vytautui Dzemonui,
Rasai Šiaučiūnaitėi ir Tomui Krakauskui.
Įvertinat kiekvieną stipendijų prašymą, stipendijų fondo komitetas, atsivertę į stu-
dento sėkmę moksle, dalyvavimą bendruomenės gyvenime ir kiek stropumo buvo
įdėta ruošiant prašymą stipendijai gauti.
Stipendijų fondo komitetas savo rekomendacijas pateikia kredito kooperatyvo
valdybai, kuri daro galutinį sprendimą, kam paskirti stipendijas.
Stipendijų fondo komitetas: dr. Č.Jonys, kun. Vytautas Staškevičius, Vytautas Bireta,
Marius Rusinas ir Violetta Ramanauskienė.

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West

(prie naujos "PARAMOS")

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Vaižgantas ieškojo kas gera...

Šį rudenį sukako 140 metų, kai gimė prozininkas, publicistas, literatūros istorikas, kritikas, kunigas, vienas didžiausių tautiško puoselėtojų ir viena ryškiausių Lietuvos asmenybių – Juozas Tumas-Vaižgantas. Ryškūs Juozo Tumo-Vaižganto pėdsakai Rokiškio krašto žemėje. Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešojoje bibliotekoje organizuota konferencija, skirta Juozo Tumo-Vaižganto 140-osioms gimimo metinėms.

Viešojoje bibliotekoje išpūdingu renginio bruozu tapo šalia turtingos dokumentų parodos "Juozui Tumui-Vaižgantui – 140", prisišliję iš autoriaus veikalo *Dėdės ir dėdienės* stilizuoti lininiai herojai Mykoliukas ir Severiutė, kuriuos išstatyti bibliotekoje sutiko panemunėlietis, linų krašto gerbėjas, meniškos sielos atstovas Romas Kaminskas. Išsamius pranešimus skaitė konferencijos kalbėtojai. Dr. Ilona Čiužauskaitė, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Tekstologijos skyriaus vyresnioji mokslo darbuotoja atskleidė temą "Vaižgantas kaip kultūros reiškiny: aktualumas šiandien" ir kvietė rokiškėnus ir svečius rinkti prisiminimus apie Juozą Tumą-Vaižgantą naujai rengiamiems leidiniams. Čedasų krašto sūnus, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Tekstologijos skyriaus jaunesnysis mokslo darbuotojas Eligijus Daugnora, konferencijos dalyvių sužavėjo netradiciniu

pranešimu "Būdas Vaižganto, arba Vaižgantas apie Tumą". Pranešimo autorius pabrėžė: "...kai spauda ieško kas bloga, Vaižgantas ieškojo kas gera".

Kun. Juozas Tumas-Vaižgantas

Meninį atspalvį konferencijai suteikė aktorė Olita Dautartaitė, skaitydama ištrauką iš *Dėdžių ir dėdienių*, A. Miškinio eilėraštį, skirtą Juozui Tumui-Vaižgantui, atsiminimus iš rengiamos knygos *Neužmiršamas Vaižgantas*. Jubiliejinėje Juozui Tumui-Vaižgantui skirtoje konferencijoje pranešimą "Baltiškojo Pasaulio – Gyvybės medžio simbolio tautodailininko Stasio Karanausko stogastulpyje Vaižgantui" skaitė Anykščių rajono Svėdasų J. Tumo-Vaižganto gimnazijos direktoriaus pavaduotoja Žerutė Semaškieienė.

Ne vienas konferencijos dalyvis išsakė šiltus ir nuoširdžius žodžius, skirtus Juozo Tumo-Vaižganto muziejaus vedėjui Alfiui Pakėnui. Kiek-

vienas, kam teko lankytis Kaune Juozo Tumo-Vaižganto memorialiniame bute-muziejuje, jaučia begalinę meilę, šilumą. Gerbiamo muziejaus vedėjo pranešimas "Vaižganto palūžimas" nebuvo linksma tema, nes tai mintys apie pasakutinius Vaižganto gyvenimo metus, bet jis dvelkė giliai išieškota, nauja informacija ir branda.

Konferencijoje skambėjo dainuojamosios poezijos atlikėjo Kazimiero Jakučio Aukštaitijos krašto autorių dainos, o muziejininkas Audrius Dauša konferencijos dalyvius pakvietė apsilankyti Panevėžio rajone Ustronės vienkiemyje Juozo Tumo-Vaižganto ir Knygnešių muziejuje, kuris susijęs su J. Tumo-Vaižganto gyvenimu ir veikla, jam klebonaujant 1902–1905 metais Vaidakėliuose, kur jis bendravo su knygnešiais.

Jubiliejinę J. Tumui-Vaižgantui skirtą konferenciją pranešimo "Vaižganto paliudijimai Rokiškio krašte" pabrėžimais užbaigė Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktorė Alicija Matiukienė, dėkodama svečiams ir Vaižganto gerbėjams. Renginį rėmė LR kultūros rėmimo fondas ir Rokiškio rajono savivaldybė. Konferencija baigėsi, o gerbiamas Eligijus Daugnora visiems palinkėjo: "Ieškokite kas gera..." Taip norėję, kad šis palinkėjimas išsipildytų, o Juozo Tumo-Vaižganto idėjos gyventų...

Reda Kiselytė, Rokiškis

Gyvenimas paskirtas istorijai

Atkelta iš 3-čio psl.

– Pietryčių Lietuvos pilietinė integracija susiduria su autonominių kurstoma nesantaika. Nežinau koks sustiprintas didžiųjų miestų gyventojų dėmesys kenkia tarptautiniams santykiams. Ar gali kenkti savanoriškai nuvykę gydytojai ir teikiantys medicininę paramą atokių gyvenviečių piliečiams. Kenkia valstybei ir piliečių integralumui iš Lenkijos atsiųstas, su valstybės institucijomis nederintas Lenkijos institucijų tarnautojų desantas į Pietryčių Lietuvos mokyklas. Atrodo, kad pietryčių Lietuvos rajonų administracijos tikslas ignoruoti valstybės įstatymus, kurstyti žmones prieš valstybę, nesimokyti lietuvių kalbos, nežinoti jos istorijos. O juk esame tos pačios valstybės piliečiai, norime, kad čia būtų gera gyventi.

– Ar Jums neatrodo, kad jeigu ne "Vilnijos" draugijos veikla, jos nuolatinis badymas pirštu į pietryčių Lietuvos lietuvių diskriminavimo faktus, šio

regiono tautinė mažuma – lietuviškai – būtų visai užmiršti ir jų padėtis šiuo metu būtų nepalyginamai blogesnė, negu yra dabar?

– Neabejoju.

– Lietuva šiuo metu patiria didžiulį Lenkijos spaudimą dėl Lietuvos lenkų pavardžių rašybos. Kaip Jūs manote, gal reikėtų Lietuvai nenusileisti jau vien dėl to, kad tai yra kišimas į Lietuvos valstybės vidaus reikalus, kad tai primena 1938 m. santykius, ir tai daugelį lietuvių giliai žeidžia, ką jau kalbėti apie tai, kad tai suteiktų precedentą rusų, gudų, ir kitoms mažumoms kelti panašius reikalavimus?

– Man tai primena Muravjovo-koriko lietuvių raidyno uždraudimo politiką. Atsirado grupė, kuri nori primesti lietuviams naują abėcėlę. Tai būtų knygnešių atminimo ir mūsų visų pažemėjimas ir nepilnavertiškumo komplekso ugdymas. Jokių būdu tam nepritarsiu.

– Kokie artimiausi Jūsų kūrybiniai planai?

– Užbaigti nepadarytus darbus.

– Gal galėtumėte išduoti savo kūrybinio darbingumo ir fizinės ištvermės paslaptį?

– Jauki ir geranoriška šeima, artimųjų, ištikimų draugų, kolegų, anykštėnų bendrijos aplinka, bendradarbiavimas ir nepabaigiamų darbų horizontas.

– O ko palinkėtumėte jaunajai istorikų kartai ir savo "gimtąjam" Lietuvos istorijos institutui?

– Sėkmės Lietuvos istorijos ir kultūros tyrimuose, naujų brandžių darbų. Negailėkite laiko, praleisto archyvuose.

– Dėkojame Jums už atsakymus, linkime geros sveikatos, kūrybinių planų ir asmeninių troškimų išsipildymo, tolesnio vaisingo darbo tautos ir valstybės gerovei.

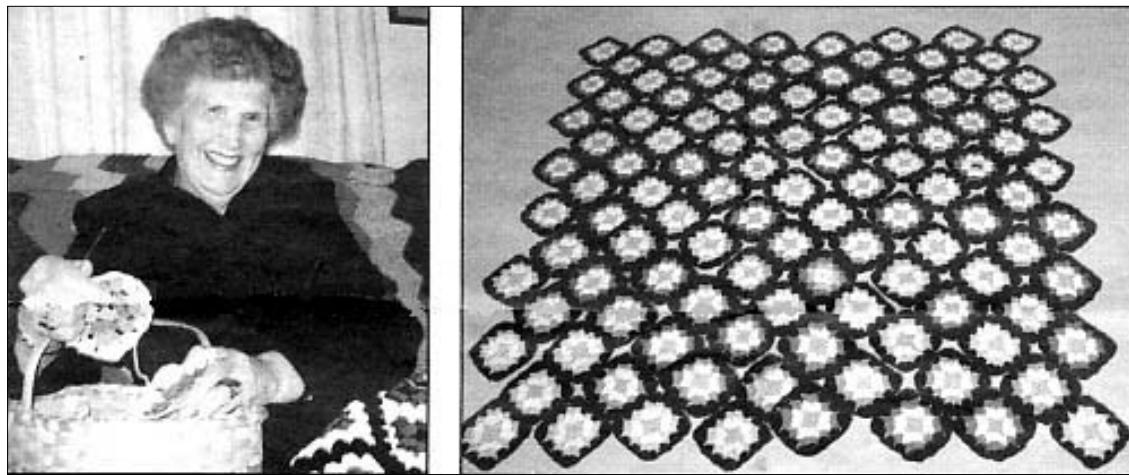
– Ačiū. To paties linkiu ir Jums.

(Kalba netaisyta. Red.)

VORUTA, 2009 spalio 17 d.

Nr. 20 (686). (Pabaiga)

Nuners dar ne vieną spalvingą antklodėlę

Darbščioji Angelė Šimkienė pradėjo nerti dar vieną puošnų užtiesalą, jo spalvose vėl mirgės tėviškės laukų gėlynai
Ntr. Z. Bilevičiūtės

ZITA BILEVIČIŪTĖ

Angelė augo gražiam Lietuvių kampelyje – ežerinoje Zarasų apskrityje, Degučių kaime. Ją supo gėlėtų tėviškės pievų raštai, klonių ir girių grožis. Ji mėgdavo braidyti gimtinės laukais, gėrdamasi nuostabiomis gamtos spalvomis, klausydamasi vieversėlių čiurenimo.

Vėliau su tėveliais gyveno Vilniuje. Siaučiant karo audroms visa šeima – tėveliai ir trys vaikai, buvo priversti palikti gimtinę Lietuvą, jie pasitraukė į Vakarų. Prasidėjo ilgos, sunkios ir pavojingos pabėgėlių klajonės: Rytrūsiai, Saksonija ir t.t. Prieš karo pabaigą šeima atsikūrė Vokietijos Hanau pabėgėlių stovykloje. Čia Angelė baigė lietuvišką gimnaziją, kurioje tuo metu dėstė Lietuvos šviesuoliai: matematiką – profesorius Stanaitis, lotynų kalbą – Sužiedėlis, chemiją – Jasaitis ir kiti.

1947 m. su šeima išvyko į tolimąją Pietų Ameriką – Kolumbiją, o 1950 m. atkeliavo į Kanadą. Čia ištekėjo už Jono Šimkaus. Pradžiai buvo sunki: vyras studijavo universitete architektūrą, Angelė dirbo, o vakarais gilinosi į statistikos mokslus kolegijoje. Po studijų Jonas užėmė aukštą pareigą Ontario provincijos valdžios įstaigose statybų srityje, o Angelė – rinkodaros bendrovėje. Augino dukrelę Norą, kuri, baigusi mokslus, tapo psichologijos daktare.

Torontas – didžiausias lietuvių centras Kanadoje. Čia aktyviai palaikoma lietuvių:

veikia Lietuvių Namai (LN), pensininkų rūmai “Vilnius Manor”, trys šventovės, yra Anapilio Šv. Jono lietuviškos kapinės, muziejus, slaugos namai “Labdara”, šeštadieninė Maironio mokykla ir daug kitų lietuviškų organizacijų. Visa tai pasiekta vieningomis užjūrio tautiečių pastangomis, nenuilstamu darbu, asmeninėmis aukomis.

Angelės vyras Jonas buvo aktyvus LN narys, priklausė valdybai, buvo išrinktas pirmininku. Jis daug prisidėjo kuriant ir statant Toronto lietuvių slaugos namus. Be šios atsakingos visuomeninės veiklos, su grupe draugų įkūrė Medžiotojų ir žūklautojų klubą “Taurus”, ilgą laiką buvo jo pirmininku. Tačiau viskas šiame pasaulyje yra laikina – ne per seniausiai Jonas Šimkus iškeliavo amžinybėn.

Kaip a.a. vyras, Angelė rūpinasi išeivijos lietuviybės palaikymu. Priklauso Toronto Lietuvių Namų moterų būreliui, padeda ruošti įvairias šventes, parodas, dalyvauja organizuojant proginis status. Ji – LN kultūrinės komisijos narė, savo laisvalaikį aukojanti tautinei kultūrai išlaikyti užjūryje. Kaip ir dalis jos pažįstamų, aktyviai dalyvauja Toronto slaugos namų “Labdara” savanorių veikloje. Prieš keletą metų, kai tik atvėrė duris slaugos namai, Angelė ilgai suko galvą, kaip praskaidrinti garbingo amžiaus sulaukusią, čia savo dienas leidžiančių senolių mintis. Ir išeitis buvo rasta. Kadangi

metams bėgant šiek tiek susilpnėjo Angelės regėjimas, ji nusprendė – nerti vašeliu antklodėles ir dovanoti jas slaugos namų gyventojams, kad senukai galėtų ne tik šiltai užsidenkti kojas, bet ir grožėtis suderintomis, Lietuvos gėlynus primenančiomis spalvomis.

Nerdama užtiesalus, Angelė nuklysta mintimis į žydinčias Aukštaitijos pievas, kurių spalvų gamą ir stengiasi perteikti savo nėrinuose. Angelė mėgsta ryškiaspalves gėles, gal todėl jos gaminiai primena stilizuotą žiedų kilimą. Antklodėles slaugos namams ji neria jau šešeri metai. Siūlus nėrimui perka iš savo santaukų. Darbo pradžioje Angelė nūneria vienodo dydžio kvadratėlius su spalvingais centrais. O tų kvadratėlių antklodei reikia ne taip jau mažai... Juos reikia sumegzti į vieną antklodę. Vieną užtiesalą Angelė nūneria maždaug per 20 valandų. Per metus ji dovanuoja slaugos namų gyventojams apie 12-14 antklodžių. O tai – 12-14 besišypsantių senukų džiaugsmingų veidų. Angelė jaučiasi laiminga dalydama gerį kitiems.

Slaugos namai “Labdara” kasmet organizuoja padėkos vakarus savanoriams, kurių metu jie pagerbiami. Ir šaunijai mezgėjėlei Angelei Šimkienei linkima visokeriopos sėkmės, tvirtos sveikatos bei nunerti dar ne vieną širdžiai mielą antklodėlę...

(Straipsnis perspausdintas iš *Ūkininko patarėjo*, leidžiamo Lietuvoje. Red.)

Taupykite Paramoje

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
<p>“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)</p> <p>Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.05%</p> <p>1 metų 1.50%</p> <p>2 metų 2.25%</p> <p>3 metų 2.50%</p> <p>4 metų 2.75%</p> <p>5 metų 3.40%</p>	<p>“GIC” INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)</p> <p>1 metų 1.50%</p> <p>2 metų 2.25%</p> <p>3 metų 2.50%</p> <p>4 metų 2.75%</p> <p>5 metų 3.40%</p> <p>1 metų iškeičiamas 1.25%</p> <p>Neša metines ar sudėtines palūkanas</p>

PAPILDOMA TAUPOMOJI **1.05%**

“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nuosimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ **0.20%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.00%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.25%
1 metų	3.25%
2 metų	3.60%
3 metų	4.15%
4 metų	4.50%
5 metų	4.95%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **3.50%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS **5.0%** ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS **7.0%** ir aukščiau

“GIC” INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų	1.25%
2 metų	1.90%
3 metų	2.25%
4 metų	2.50%
5 metų	3.25%
1 metų iškeičiamas	1.00%
1 metų JAV dolerių	0.75%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	1.00%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.00%
2 metų	1.10%
3 metų	1.50%
4 metų	1.75%
5 metų	2.00%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuosimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.05%
1 metų	1.50%
2 metų	2.25%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.40%

Visi pateikti nuosimčiai gali būti keičiami be išėjimo

PARAMA

www.parama.ca

AKTYVAI per \$170,000,000

Palankūs nuosimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv-Penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3:30 | Šešt Uždaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas imigruojant į Kanadą pagal: kvalifikuotų darbuotojų, verslo, šeimos narių laidavimo, H & C bei auklių ir prižiūrėtojų programas

Ir kitas imigracines paslaugas: gaunant studento vizas, darbo leidimus ir garantus, paduodant pilietybės ir nuolatinio gyventojų statuso pareiškimus

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

DALIA MILMANTAS, CSIC, licencijuota Kanados imigracijos konsultantė

T 647 342 7301 || F 647 435 7528 || dmilmantas@rogers.com

Darbo patirtis imigracijos srityje nuo 1999 m. || Galime konsultuoti vakarais ir savaitgaliais

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

SPORTAS

Kultūrinių lobių atkasinėjimai

Žinios iš Lietuvos

• Kauno "Žalgirio" krepšininkai atsidūrė nepavydėtinoje būklėje, Eurolygos A grupėje patyrė ketvirtąjį pralaimėjimą iš eilės. Kauniečiai namuose 78:84 turėjo pripažinti Stambul "Fenerbahce Ulker" (Turkija) komandos pranašumą. Ši nesėkmė jau po pirmojo rato apsunkena "Žalgirio" galimybes kovoti dėl vietos "Top 16" serijoje.

• Lietuvos čempionas Vilniaus "Lietuvos ryto" klubas Eurolygos varžybose B grupės penktojo rato rungtynėse žaidė su grupės pirmaujančia Malagos "Unicaja" komanda iš Ispanijos. "Lietuvos rytas" pralaimėjo po atkaklios kovos rezultatu 84:91. Ispanai turi savo kišenėje visas penkias pergales, tuo tarpu vilniečių sąskaitoje liko trys laimėjimai iš penkių galimų ir stovi truputį geriau nei "Žalgiris".

• Geriau sekasi "Žalgiriui" Lietuvos krepšinio lygos (LKL) rungtynėse. Kauno sporto halėje susitiko amžini varžovai Kauno "Žalgirio" ir Vilniaus "Lietuvos ryto" krepšininkai. Po atkaklios kovos pergalę 67:64 šventė aikštės šeimininkai, kurie iškovojo 8-ąją pergalę iš eilės ir tapo vienvaldžiais LKL vadovais. Tuo tarpu sostinės klubui tai buvo pirmoji nesėkmė aštuntose rungtynėse.

• Galiūnas Žydrūnas Savickas Kaune vykusiame Europos rąstų kėlimo čempionate pasiekė pasaulio rekordą, pranešė "Lietuvos ryto" televizija. Jis iškėlė 212.5 kg svorio rąstą. Čempionate dalyvavęs Vidus Blekaitis liko trečioje vietoje.

• Lietuvos moterų tinklinio didžiosios "Sporto" taurės baigminėse keturių klubų varžybose taurės laimėtoja antrus metus iš eilės tapo Kauno "Heksa". Kaune pasibaigus Lietuvos vyrų tinklinio didžiosios "Sporto" taurės baigminėse varžybas laimėjo visas tris pergales iškovojęs Kelmės "Antivis Etovis".

• Turkijoje Europos jaunimo (iki 23 metų) dziudo imtynių čempionate dalyvavę Lietuvos atletai – Karolis Bauža tapo Senojo žemyno čempionu, o Raimonda Gedutytė iškovojo bronzos medalį.

• 51-ajame Baltijos šalių alpinizmo ir kalnų turizmo čempionate "Balticum 2009" Lietuvos alpinistai ir kalnų žygeiviai bendroje įskaitoje užėmė pirmąją vietą. Lietuvos atstovai iš viso surinko 92.25 taško, Latvijos – 34.5, o Estijos – 10.25. Baigiamasis "Balticum 2009" renginys šiemet vyko Lietuvoje, kur ir buvo

vertinami įkopimai bei sumuojami rezultatai.

• Daugpilyje (Latvija) vyko tarptautinės moterų imtynių varžybos, skirtos Latvijos Nepriklausomybės dienai paminėti. Varžybose puikiai sekėsi kovoti mūsų šalies sportininkėms. Komanda, sudaryta iš Šiaulių ir Anykščių imtynininkių, iškovojo net septynis medalius. Aukso medalį svorio grupėje iki 53 kilogramų iškovojo Sima Žiogaitė. Antrašias vietas užėmė Justina Aldusevičiūtė (51 kg) ir Aistė Balčiūnaitė (55 kg). Jaunių varžybose nugalėtojomis tapo sesės Kristina (46 kg) ir Danutė (60 kg) Domikaitytės, o Deimantė Kabočiūtė (51 kg) iškovojo bronzos medalį.

• Lenkijos mieste Sanoke įvyko greitojo čiuožimo trumpuoju taku (*short track*) Europos jaunimo taurės trečiojo rato varžybos. Jose dalyvavo mūsų šalies keturi čiuožėjai, Vilniaus sporto klubo "Edelveisas" nariai: Agnė Sereikaitė, Laura Kurilaitė, Salvijus Ramanauskas ir Devidas Chmylka. Varžybose dalyvavo apie 200 čiuožėjų iš 17 valstybių. Galutinėje įskaitoje A. Sereikaitė užėmė 2-ąją vietą, nes buvo diskvalifikuota viename nuotolyje, nors su Z. Kony surinko vienodai taškų (po 55).

• Lietuvos tenisininkui Ričardui Berankiui nepavyko patekti į JAV, Iliojaus valstijoje, vykstančių Teniso profesionalų dr-jos (ATP) "Challenger" varžybų, kurių prizų fondą sudaro 50,000 JAV dol., baigmę. Šešios pergalės, vienas pralaimėjimas, 30 ATP įvertinimo taškų ir 2510 JAV dolerių – toks devyniolikmečio Ričardo Berankio kraitis JAV vykstančiame ATP "Challenger tour" serijos vyrų teniso varžybose. VP

Atkelta iš 4-to psl.

F. Kuršaitis – Mažosios Lietuvos kalbininkas, spaudos ir religijos veikėjas, liuteronų kunigas, Karaliaučiaus universiteto profesorius.

Apie Liudviką Rėzą kaip lietuvių kalbos seminaro Karaliaučiaus universitete vadovą kalbėjo Rusijos valstybinio I. Kanto universiteto dr. Nadiėzda Jermakova. L. Rėza – tautosakininkas, poetas, kultūros veikėjas, baigęs Karaliaučiaus universitetą, šio universiteto profesorius, lietuvių kalbos seminaro direktorius, filosofijos ir teologijos daktaras, rinkęs ir tyręs lietuvių liaudies dainas. 1818 m. jis išleido K. Donelaičio *Metus* su vertimu į vokiečių kalbą, poemą prilyginęs geriausiems to meto Europos rašytojų kūriniais, pabrėžęs jos originalumą, meniškumą ir liaudiškumą. Dr. Jermakova pasidžiaugė, kad 2005 m., minint 750-ąsias Karaliaučiaus metines, aikštėje pastatytas skulptoriaus Arūno Sakalausko paminklas miesto garbės piliečiui L. Rėzai ir nurodė šaltinius, kuriuose galima rasti medžiagos apie šį nusipelnusį žmogų.

Kauno technologijos universiteto doc. dr. Dalios Eigirdienės pranešimo tema – Abstrakčių sąvokų ir kategorijų raiška lietuvių ir rusų kalbų zooniminiuose zeologizmuose. Įdomūs pranešimai skaityti Literatūros folkloro ir mitologijos sekcijoje. Boris Adamkov iš Karaliaučiaus kraštotyros klubo kalbėjo apie lietuviškąjį Karaliaučiaus kraštotyros požiūrį. Jonas Trinkūnas iš Vilniaus pedagoginio universiteto skaitė pranešimą apie prūsų ir lietuvių religinius ryšius pagoniškuoju laikotarpiu.

Klaipėdos universiteto doc. dr. Aleksandras Žalys kalbėjo apie humanistą, kalbų genijų, poetą Jurgį Zauerveiną. Tai visuomenės veikėjas, gyvenęs daugiausia Vokietijoje, dažnai lankydavęsis

Mažojoje Lietuvoje, keliauęs po Europą, Aziją, Afriką, bendradarbiauęs lietuvių spaudoje, poliglotas, mokėjęs apie 50 kalbų. Jis žinomas kaip lietuvininkų himno *Lietuvninkais mes esam gimę* autorius.

Apie Karaliaučiaus matrimonialines (susijusias su santuoka) tradicijas pranešimą skaitė Rusijos valstybinio I. Kanto universiteto doc. dr. Tatjana Škapenko. Prof. dr. Rimanto Sliužinsko iš Klaipėdos universiteto pranešimo tema – Klaipėdos krašto liuteroniškujų giesmių giedojimo tradicijos. Klaipėdos universiteto prof. dr. Dalia Kisieliūnaitė kalbėjo apie regionines pasakojamojo folkloro ypatybes Kuršių marių parkrantėje.

Doc. dr. Ritos Tuklytės (Vilniaus universitetas) pranešimo tema – Vydūnas ir XIX š. pab. – XX š. pr. vakarietiškoji "gyvenimo filosofija". Tai filosofas, rašytojas, kultūros veikėjas, ypatinga asmenybė. Jis skaitė filosofines paskaitas, skatino siekti tobuliesnio žmoniškumo, paliko daugiau kaip 60 grožinių kūrinių, iš jų apie 30 dramų, filosofijos, istoriografijos, kalbos knygų, daugybę straipsnių. Apie Rytprusių kultūros žymes pasienio rajone, Šilutės H. Zudermano klubo tyrinėjimus kalbėjo doc. dr. Romualda Ona Dobranskienė.

Kitą dieną Karaliaučiaus srities lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojams seminaras organizuotas Švietimo darbuotojų kvalifikacijos kėlimo institute. Lietuvių kalbos instituto prof. dr. Danguolė

Mikulėnienė skaitė pranešimą apie lietuvių kalbos tarmes kultūros istorijos požiūriu, supažindino su lietuvių kalbos žemėlapiais, lietuvių tarmėtyros chronologija. Doc. dr. Zita Mauckūnaitė (Vilniaus pedagoginis universitetas) kalbėjo apie rašybos mokymo metodiką, pateikė konkrečių pavyzdžių, kaip mokyti rašybos, kad mokiniai įsidėmėtų sunkesnius rašybos atvejus.

Apie Vytauto Didžiojo gimnazijos kultūros paveldą kalbėjo mokytoja Irena Raščiuviene. Mokykla įkurta 1915 m. Vytauto Didžiojo gimnazija pavadinta 1921 metais. Ilgą laiką ši mokykla buvo lietuviybės puoselėtoja šiame krašte. 1999 m. mokykla vėl tapo gimnazija, kurios vardas įpareigoja bendruomenę tęsti garbingas ir gražias ugdymo tradicijas.

Klausėmės pasakojimo apie gimnazijoje vykdomus projektus, bendradarbiavimą, pasiektus veiklos rezultatus. Pedagoginio darbo patirtimi pasidalijo Naumiesčio vidurinės mokyklos mokytoja Violeta Dilkienė. Konferencija remiama Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijos finansuojamo projekto "Lituanistika Kaliningrado srityje" lėšomis.

Greitai prabėgo trys dienos, praleistos rudenįančiame Karaliaučiuje.

Išklausyti 35 pranešimai, baigiamajame posėdyje apibendrintas konferencijos darbas, padėkota už bendradarbiavimą ir atsisveikinta iki kitos Tarptautinės mokslo konferencijos.

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.
Prižadu gerą patarnavimą.
SKAMBINTI**

TEODORUI STANULIUI, broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

ROYAL LEPAGE

**Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.**

Lina Kuliavienė

**2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2**

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ JAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Mokiniai apie arkivyskupą

Spalio pabaigoje Toronto Maironio lietuvių mokyklą aplankė Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ. Mokiniais buvo įdomu išgirsti svečio pasakojimus apie tai, kaip jis leido "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikas", kodėl jas leido, kaip jas persiūsdavo į vakarus, kaip buvo nubaustas už... gerus darbus, už tikėjimą ir Dievo žodžio skleidimą.

Tokie svečiai padeda mokiniams suprasti, kokia buvo sovietmečio, kurį yra patyrę jų seneliai ir tėvai, tikrovė. Prieš jų akis – Lietuvos istorijos dalis su pačiomis įdomiausiomis iliustracijomis – liudininko pasakojimais. Šį kartą jums pateikiami aštuntokų darbai. Mokytoja R. De Iulius

Susitikime su arkivyskupu Sigitu Tamkevičiumi sužinotum, kad jis yra labai tikintis ir geras žmogus. Jis sovietiniais laikais norėjo pranešti pasauliui, kad lietuviai yra skriaudžiami. Jis pradėjo leisti "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikas". Jas nufotografuodavo, padarytą mikrofilmą slėpdavo suvenyruose ir persiūsdavo į vakarus. Kronikas rašė vienuolika metų. Sovietų valdžiai nepavyko jų sunaikinti. 1983 m. kartu su kun. A. Svarinsku buvo suimtas ir nuteistas 10 metų kalėjimo. Arkivyskupas buvo išvežtas į lagerį, o vėliau – į Sibirą. Ten jis slapta aukojo šv. Mišias. Po daugiau kaip penkerių metų baismės jis galėjo grįžti į Lietuvą.

Aš ilgai atsiminsiu žmogų, nes jis buvo ir yra labai ištikimas Dievui. Jis nebijojo melsis ir kovoti už tiesą. Jis yra pavyzdingas krikščionis, nes visada pasiliko su Dievu. Arkivyskupo gyvenimas mane moko, kad reikia visada pasitikėti Dievu.

Vaiva Dzemonaitė

Arkivyskupas Sigitas yra 71 metų ir labai laimingas, linksmas ir protingas žmogus. Kai jis buvo jaunesnis, buvo išsiųstas į Sibirą, kur fabrike gamino ledo ritulio lazdas. Pasakojo, kaip jis po darbo laikydavo šv. Mišias kasdieną. Akinių dėkle turėjo duonos ir plastmasinį indelį – ko reikia šv. Mišioms. Jis visą laiką tikėjo Dievą ir norėjo visiems pasakyti, kaip blogai buvo čia, Lietuvoje. Jis rašė kronikas. Išmoko fotografuoti ir daryti mikrofilmus. Juos dėdavo į dantų pastą ar kažkur kitur, kad, jeigu kratytų žmonės muitinėje, nerastų. Bet vieną kartą vieną daktarę iš Niujorko iškratė Maskvoje ir dantų pastos tūbelėje rado mikrofilmą. Klausė: kur gavai? Ji atsakė, kad nusipirko pastą kioske. Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius moka lotynų, lietuvių, rusų, prancūzų kalbas. Man atrodo, kad jis yra vienas protingiausių žmonių pasaulyje.

Rimas Rėkus

JAUNIMO ŽODIS

Arkivyskupas S. Tamkevičius, SJ, Toronto lietuvių Maironio mokykloje Ntr. P. Sukausko

Sigitas Tamkevičius yra 71 metų. Jis buvo kankinys už tikėjimą. Kai jis buvo pradinėje mokykloje, Lietuvoje buvo sovietų laikai. Jeigu organizuotum Pirmąją Komuniją, eitum į kalėjimą. Kartą jis nufotografavo laikraštį "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos", ir paslėpė tą filmą dantų pastoje. Ta moteris, kuri tą pastą vežė į Ameriką, buvo pagauta, bet pasakė, kad pirkto krautuvėlėje ir viskas. Kunigas S. Tamkevičius buvo pagautas ir išsiųstas į Sibirą. Iš viso kalėjime praleido 5.5 metų. Jis kalėjime galėjo išsiųsti tik du laiškus per mėnesį. Jiems neleido naudotis dantų pasta, nes, sako, pastoje yra kažkiek alkoholio. Sibire buvo šalta ir labai ilga žiema.

Aras Puodžiūnas

1972 metais kunigas Sigitas Tamkevičius pradėjo leisti "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikas". Ką jis mokėsi mokykloje, išmoko fotografuoti, kai buvo rusų kariuomenėje, išmoko daryti mikrofilmus. Nufotografavo kronikas ir išsiuntė visur. Rusams nepatiko, ir jie bandė sustabdyti Kronikas. Tada kunigas buvo pagautas ir turėjo praleisti kalėjime 10 metų, bet po 5.5 buvo paleistas. Jis buvo ir Sibire. Dabar arkivyskupas Sigitas Tamkevičius sako, kad, jeigu vėl reikėtų viską daryti iš pradžių, jis vėl darytų tą pa-

tį. Paskutines "Kronikas" jis išleido 1989 metais, jau grįžęs iš Sibiro. Dabar jis yra 71 metų. Viktoras Maksimavičius

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius buvo kalėjime. Nes jis buvo geras žmonėms ir dirbo prieš sovietus. Jis dabar yra 71 metų. Sibire buvo penkis su puse metų, nors turėjo būti dešimt. Bet Lietuva gavo nepriklausomybę, ir jį paleido iš Sibiro. Domykas Grigutis

Sigitas Tamkevičius yra Kauno arkivyskupas. Jam buvo maždaug 40 metų, kai sovietai kontroliavo Lietuvą. Jis fotografuodavo savo leidžiamas "Kronikas", filmą suvyniodavo į ritinėlių ir slėpdavo saldainių dėžutėse, suvenyruose, dantų pastoje ir perduodavo žmonėms nuvežti į užsienį. Kartą Maskvos muitinėje rado filmą dantų pastoje. Kai kunigas buvo suimtas, jis pateko į kalėjimą. Sovietai nenorėjo, kad jis mokytų tikėjimo. Gytis Pabedinskas

Sigitas Tamkevičius yra žmogus, kuris yra labai paprastas. Kai jis buvo jaunas kunigas, leido "Lietuvos bažnyčios kronikas", o per Amerikos radiją tas kronikas skaitydavo. Jis jas nufotografuodavo, uždėdavo ant mikrofilmo, suvyniodavo ir įdėdavo į suvenyrus, saldinius, lėles, dantų pastos tūbeles ir kitur.

Jį areštavo, nors jis buvo labai geras ir tikintis žmogus.

Emilija Gutauskaitė

Šiandieną arkivyskupas Sigitas Tamkevičius atvažiavo iš Kauno mūsų mokyti apie savo gyvenimą. Jis labai paprastas žmogus, labai gerai moka kalbėti ir mus pamokyti apie tai, kas atsitiko jo gyvenime. Sigitas Tamkevičius labai norėjo pasauliui pasakyti, kaip rusai neleido skelbti tikėjimo Lietuvoje. Todėl jis parašė "Lietuvių katalikų kronikas". Jas fotografuodavo, perkeldavo ant mikrofilmo, suvyniojo ir įkišdavo į dantų pastos tūbelę. Jis taip norėjo nusiųst į Ameriką. Sigitas Tamkevičius buvo išsiųstas į kalėjimą, nes tikėjo bažnyčia ir buvo kunigas. Kai jis kalėjime buvo keletą metų, jį išsiuntė į Sibirą.

Elenutė Zubrickaitė

Šiandieną mes sužinojome apie arkivyskupą Sigitą Tamkevičių. Jis buvo linksmas. Moka kalbėti lietuviškai ir rusiškai ir gali skaityti prancūziškai. Jis buvo Sibire 5 metus ir dirbo fabrike, gamino ledo ritulio lazdas. Jis yra labai paprastas, mielas žmogus. Jis savo kronikas nufotografavo, suvyniojo ir slėpė saldainiuose ir suvenyruose, kad jie pasiektų Ameriką. Aš labai laiminga, kad girdėjau jo pasakojimus. Maxine Olekaitė

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2009 m. gruodžio 9 ir 23 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2009 m. gruodžio 9 ir 23 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Dalis PLJS atstovybės projekto darbo grupės, kuri susirinko Daugirdiškėse, Lietuvoje, spalio mėnesį. Iš k. 3-čioji – Sofija Loiterytė, Vakarų Europos atstovė PLJS valdyboje, 4-toji – Ieva Davydenko, PLJS atstovybės koordinatore

Į AMŽINYBĘ IŠĖJUS

ATA

JADVYGAI BIELIAUSKIENEI,

sovietmečio disidentei, lagerių kalinei, Lietuvos Nepriklausomybės gynimo Sausio 13-osios brolijos įkūrėjai, ilgametei pirmininkei, Garbės pirmininkei, valdybos pirmininkei, nuoširdžiai užjaučiame šeimą, artimuosius, bendražygius ir Sausio 13-osios broliją.

Ronald Reagan ir Jadvyga Bieliauskienė

Jonas Burokas, Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungos valdybos pirmininkas

Algimantas Zolubas, LLKS leidinio *Varpas* redaktorius

ATA

JURGIS SLEINIUS

mirė 2009 m. lapkričio 25 savo namuose London, ON, sulaukęs 85 metų amžiaus

Anksčiau mirė jo žmona Elizabeth Roseline (Jacob) Sleinienė, broliai Juozas, Algis, seserys Kazė, Stasė. Jurgis mėgo keliones ir daržą. Liūdi jo sūnėnai ir dukterėčios. Lankymas ir maldos prie karsto buvo lapkričio 28, šeštadienį. Sudeginti palaikai palaidoti Civic Memorial Cemetery. Jo atminimui galima aukoti norimai labdaringai organizacijai.

Pagerintos konsulinės paslaugos

Nuo kitų metų konsuliniai pareigūnai galės išduoti ir keisti pasus Lietuvos respublikos piliečiams bei tvarkyti užsienio valstybėse gyvenančių asmenų gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis, todėl sutrumpės pasų išdavimo ir keitimo bei gyvenamosios vietos deklaravimo terminai.

Tokias Užsienio reikalų ministerijos paruoštas Konsulinio statuto bei kitų įstatymų pataisas priėmė seimas. Šiomis pataisomis, pasak Užsienio reikalų ministerijos, siekiama pagerinti konsulinių paslaugų teikimą ir sumažinti administracinę naštą užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams. Pataisos įsigalios 2010 metų sausio 1 dieną.

Pagal dabar galiojančią tvarką konsuliniai pareigūnai priima piliečių prašymus dėl paso išdavimo (keitimo), gyvenamosios vietos deklaracijos ir perduoda šiuos dokumentus kompetentingoms Lietuvos institucijoms. Todėl paso išdavimas arba keitimas ir gyvenamosios vietos deklaravimas per konsulinę įstaigą už-

trunka pakankamai ilgai, ir Lietuvos piliečiai, gyvenantys užsienio valstybėse, patiria įvairių nepatogumų.

Įsigaliojus priimtoms Konsulinio statuto pataisoms, konsuliniai pareigūnai nustatytais atvejais galės priimti sprendimus dėl paso keitimo ir išdavimo, formuoti paso išrašymo užsakymą Asmens dokumentų išrašymo centrui prie Vidaus reikalų ministerijos ir tiesiogiai į gyventojų registrą įvesti duomenis apie deklaruotą asmens gyvenamąją vietą.

Konsulinio statuto pataisomis taip pat atsiakoma reikalavimo legalizuoti Lietuvos respublikoje reziduojančių užsienio valstybių diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų išduotus ir sudarytus dokumentus. Įgyvendinus šias įstatymų pataisas bus užbaigtas svarbus piliečių aptarnavimo Lietuvos respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose gerinimo tarpsnis ir išspręstos administracinės problemos, su kuriomis susiduria užsienyje gyvenantys Lietuvos respublikos piliečiai. **Inf.**

SLAUGOS NAMŲ ŽINIOS

• Metinė pyragų ir rankdarbių išpardavimo popietė įvyko lapkričio 15 d. Šiais metais prie daugelio talentingų kepėjų ypač kūrybingai prisidėjo mūsų dvi savanorės su savo asmeninėmis dovanomis, viena savo sukurtų poezijos eilučių leidiniais, o antra savo suvarstytais papuošalais. Savo uždarbį skyrė aukoms Labdarai. Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie prisidėjo prie Labdaros pyragų ir rankdarbių išpardavimo tą sekmadienį. Pasigedome jaunų šeimų. Gal kad Kalėdų senelio paradas vyko miesto centre, mažiau iš jų aplankė mus negu pernai. Tačiau mūsų pardavimo ir aukų pajamos buvo per \$2,400 – šiemet žymiai padidėjo! Mūsų mieli gyventojai dabar galės planuoti išvykas ir užsiėmimus. Esame labai dėkingi VISIEMS, kurie paaukojo ar nupirko skanumynų ar rankdarbių. Taip pat didžiulis ačiū mūsų savanorėms, kurios taip darbščiai visą dieną aptarnavo svečius. Ypač geras ačiū tiems, kurie tos popietės proga parėmė mus pinigine auka: \$320 – G. Budra; \$250 – Ra. Girduškaitė; \$200 – V. Paulionis; \$170 – G. Stauskienė; \$100 – M.S. Bušinskai, A. Ulba; \$50 – D. Karosas, M. Zubrickienė; \$20 – O. Naruševičienė. Gauta ir kitos aukos: \$100 – H. Bočkus ir J. Andrukaičio atminimui \$100 dr. Č. J. Kurai. Drauge VISI prisidėjome gerindami gyventojų buitį. Ateinantys metai jiems bus linksmesni. Dar kartą ačiū ir iki pasimatymo kitais metais.

• Gruodžio 6, sekmadienį, Labdaros gyventojams bus surengta kalėdinė popietė. Bus kalėdinės giesmės ir vaišės gyventojams bei jų šeimoms.

• Yra prašoma, kad lankytojai griežtai laikytųsi ir sektų "Public Health" sveikatos gaires. Naudoti rankas dezinfekuojantį skystį įeinant ir išeinant. Jeigu nesijauti sveikas, geriau paskambinti ir nelankyti, kol epidemija praeis. Prašoma nenešti gyventojams ligų. Norint pasitikrinti slaugos namų gyventojų "outbreak status", kreiptis dėl informacijos tinklalapyje www.labdara.ca. **Inf.**

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL 9thLine Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871

Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@rogers.com

DAINA AŠ GYVENU!

2010 M. LIEPOS 2-4 D.D. TORONTE, KANADOJE

BILIETAI Į IX DAINŲ ŠVENTĘ JAU PARDUODAMI**Dainų šventės bilietai – puikios kalėdinės dovanos!**

Netrukus šeimos nariai švęs šv. Kalėdas ir dalinsis dovanomis. Dovanokime savo tėvams, savo vaikams, savo vaikaičiams, giminėms, draugams bilietus į Šventę. Kokios puikios dovanos, kurios paliks gražiausius įspūdžius ir parems lietuvišką kultūrinį gyvenimą!

Bilietus į patį Dainų šventės koncertą galima pirkti tik per tinklalapį

www.dainusvente.org

Ten galima užsakyti ir kitus bilietus.

Gavus Jūsų užsakymą iki gruodžio 10 d., bilietai bus Jums išsiunčiami prieš Kalėdas. Gavus užsakymą po tos dienos, Jūsų parūpintu el. pašto adresu atsiųsime patvirtinimą-pažymėjimą įteikimui vietoj bilietų.

Neapmokėti bilietai nebus siunčiami. Bilietai negražinami.

Penktadienį, liepos 2, 8.30 v.v. (durys atsidaro 7.30 v.v.)

MARIJONO MIKUTAVIČIAUS KONCERTAS/POBŪVIS

INTERNATIONAL CENTRE, 6900 AIRPORT RD.

įėjimas bilietai @ \$ 45.00 = \$ _____

Šeštadienį, liepos 3, 7 v.v.

MIESTELIO VAKARONĖ (choristams ir vaikams iki 7 m. įėjimas nemokamai)

TORONTO AIRPORT MARRIOTT HOTEL, 901 DIXON RD.

įėjimas bilietai @ \$ 10.00 = \$ _____

Sekmadienį, liepos 4, 7 v.v.

POKYLIS IR ŠOKIAI

SHERATON TORONTO AIRPORT HOTEL & CONFERENCE CENTRE, 801 DIXON RD.

vakarienė ir šokiai bilietai @ \$100.00 = \$ _____

tik šokiai – pradžia 9 v.v. bilietai @ \$ 35.00 = \$ _____

Prašome čekį / "money order" rašyti:
IX Lietuvių dainų šventė
Siųsti: Bilietai, IX Dainų šventė,
1 Resurrection Road, Toronto,
Canada M9A 5G1

Siunčiu už bilietus iš viso: = \$ _____

Pridedu auką: = \$ _____

IŠ VISO: = \$ _____

TICKETS ARE PRICED CAN\$/US\$ AT PAR. KANADOS IR JAV DOLERIS VERTINAMAS VIENODAI

Vardas, pavardė _____

Gatvės adresas _____

Miestas _____ Provincija/valstija _____

Pašto kodas _____ Telefonas _____

El. paštas _____

Bilietus pasiimsiu informacijos centre
(Toronto Airport Marriott Hotel)

Prašau bilietus man atsiųsti paštu

VOLUNGĖS
IR
PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
24-tasis
KALĖDINĖS MUZIKOS IR MALDOS VAKARAS
ĮVYKS
GRUODŽIO 13 D. 4 VAL. PO PIETŲ
MALONIAI KVIETIAME DALYVAUTI

JULIJA ŠIMONĖLYTĖ

šių metų lapkričio 10 d. gavo magistro laipsnį "Master of Science in Occupational Therapy" iš Toronto universiteto. Julija yra baigusi Toronto Maironio mokyklą ir Aukštesniuosius lituanistinius kursus. Skautė akademikė, buvusi Toronto universiteto lietuvių studentų klubo pirmininkė, ji dainavo "Angeliukų" chore, grojo kanklėmis, šoko tautinius šokius "Gintaro" ansamblyje ir priklausė "Vyčio" ir "Aušros" sporto klubams, dabar yra jaunesniųjų krepšininčių trenerė. Ji bus Kanados atstovė 13-ajame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese šią žiemą vykstančiame Pietų Amerikoje.

GERBIAMIEJI,

IEŠKAU NUSIPIRKTI J. Rimšos, V. Vizgirdos, K. Šimonio, P. Puzino, J. Šileikos, A. Galdiko, P. Domšaičio, K. Jonyno, V. Petravičiaus, V. Igno, K. Zoromskio, M. Dobužinskio, K. Sklėriaus, V. Kasiulio, A. Žmuidzinavičiaus, A. Varno, V. Rato, J. Čeponio, J. Švažo, Gustaičio, V. Kisarausko, A. Savicko, A. Martinaičio, Ciplijausko, Petrulio, A. Samuolio, J. Mackevičiaus, A. Valeškos, P. Kiaulėno, G. Staniulio ir daugelio kitų lietuvių dailininkų sukurtų tapybos darbų. Taip pat domiuosiu prieškarinėmis fotonuotraukomis apie Lietuvą bei medaliais. Tuo pačiu norėčiau nuoširdžiai padėkoti ir pasveikinti artėjančių šv. Kalėdų praga visus, kurie atsiliepė į mano prašymą arba ketina tai padaryti ateityje.

Tel.: 617 459-9952 (USA), el.p.: modeboston@yahoo.com
Adresas: Modestas Rimkus P.O. Box E34, S.Boston, MA 02127, USA.

KESMINAS ART STUDIO
PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707
El.paštas: kkesminas@hotmail.com

SU ŠTURMUSIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU**905•271•8781****PETRAS ŠTURMAS**

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbų – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

SPAUSTUVĖ
PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

PUNIA CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

VIETOJ KALĖDINIŲ SVEIKINIMŲ ATVIRUKAIS įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo *Tėviškės žiburiams*: \$100 – Birutė, Jonas Lukšiai su šeima, Tillsonburg, ON; \$50 – Viktoras ir Rita Navickai su šeima, Arnprior, ON, Hilda Simanavičienė, Vanda Jasinevičienė, Stasė ir Mečys Bušinskai, Irena ir Algis Žemaičiai, Pranas, Gražina ir Linas Stripiniai; \$40 – Ona, Vladas ir sūnus Mindaugas Kezai, Ancaster, ON, Erna ir Justinas Šimkai, Elena Kišonienė; \$30 – Albina Rimkienė, Hamilton, ON, Mėta ir Edvardas Kazakevičiai, Irena ir Anicetas Zalagėnai, Viktoras Skukauskas ir dukra Danutė; \$25 – Birutė Abromaitienė ir dukra Angelė, Gražina Strimaitienė, Bronė, Jonas Greičiūnai ir šeima, Newmarket, ON, Petras ir Irena Zubai, Hamilton, ON, Irena Nacvičienė su šeima, Justinas ir Margarita Zubrickai, Liudas, Salomėja, Romas, Džekutė, Elenytė ir Maksytė Olekai, Adelė ir Eugenijus Abromaičiai; \$20 – Bronė Galinienė, Jonas Bortnikas, Adelė Dobienė ir Audra, Aldona ir Vladas Vaitoniai, Joana Valiukienė su šeima, Milton, ON.

TORONTO

Anapilio žinios

- Gruodžio 4 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir 3 v.p.p., o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.
- Adventiniai susikaupimai mūsų šventovėse bus gruodžio 12 ir 13 d.d. Susikaupimus ves kun. dr. Kęstutis Kėvalas, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto teologijos fakulteto prodekanas ir Kauno kunigų seminarijos studijų dekanas. **Lietuvos kankinių šventovėje** – gruodžio 12, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo „Vilniaus rūmų“ 10.15 v.r. ir parves atgal po pamaldų); gruodžio 13, sekmadienį – pamokslai sekmadieninių Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abi dienas prieš ir po pamaldų. **Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje** susikaupimas bus gruodžio 12, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias. **Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje** susikaupimas bus gruodžio 13, sekmadienį, 2 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.
- Pasiruošimo pamokos Pirmajai Komunijai vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary.
- Mūsų parapijos KLKM draugijos skyrius gruodžio 6, sekmadienį, švęs savo metinę šventę ir iškilmingai su vėliava dalyvaus 11 v.r. Mišiose. Po Mišių Anapilio parodų salėje 12 v.d. bus rodomas linksmas filmas, o tada bus vaisės ir loterija. Įėjimas – \$15. Bilietus draugijos narės platina sekmadieniais parapijos salėje.
- Mūsų parapijos Jaunų šeimų sekcija visus kviečia į kalėdinę Vaikų eglutę, kuri įvyks gruodžio 20, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje. Registracijai prašome skambinti vakarais Janinai 905 848-5236 arba Zitai 905 916-1200.
- Minint šešiasdešimtajias visuotinės žmogaus teisių deklaracijos metines, visi skatinami pasirašyti žmogaus gyvybę ir šeimą puoselėjančius teiginius, surenkant bent milijoną parašų. Tai galima padaryti ryšiatinklyje atsidarius tinklalapį www.cfam.org/campaigns/lid.20/default.asp.
- Mišios gruodžio 6, sekmadienį: 9.30 v.r. už Čepų ir Kalpokų mirusiųs; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje gruodžio 6, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Vytautą Senkų; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gruodžio 5, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Antaniną ir Modestą Pušinskus.
- Mississaugoje yra mirusi a.a. Elena Ališauskienė, 85 m. amžiaus. Ji bus pašarvota Turner & Porter laidotuvių namuose prie Hurontario gatvės Mississaugoje. Maldos prie karsto ketvirtadienį, gruodžio 3, 7 v.v. Laidotuvių Mišios penktadienį 10 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje.
- Norintieji pasiskaityti apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką ir kitą pagrindinio spaudos veiklą sovietinės spaudos metu gali daug žinių rasti ryšiatinklyje atsidarę tinklalapį www.lkbkronika.lt.

Prisikėlimo parapijos žinios

- Ateinantį sekmadienį, gruodžio 6, giedos parapijos „Retkartinis“ choras.
- Šiuo metu parapijoje vieši kun. Julius Sasnauskas, OFM, kuris sakys pamokslus šį sekmadienį ir kalbės per KLK Moterų metinę šventę, ir kun. Gediminas Numgaudis, OFM, kuris vedė KLKM dr-jos rekollekcijas ir sakė pamokslus šio parapijoje ir Londone.
- Šis penktadienis yra pirmas mėnesio. Po vakarinių 7 val. Mišių yra išstatomas Švenčiausiasis su maldomis ir palaiminimu. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Pirmą mėnesio šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos nariai 10.30 v.r. renkasi Rožiniui ir 11 v.r. Mišiom.
- Sekmadienį, gruodžio 6, KLKM dr-jos šios parapijos skyrius švęs savo metinę šventę su agape ir programa, kurią atliks parapijos jaunimo choro muzikantai. Šventės kalbėtojas – kun. Julius Sasnauskas, OFM.
- Santuokai ruošiasi Jūra R. Sondaitė su Matthew J. Bucek.
- „Volungės“ ir parapijos chorų kalėdinis susikaupimo koncertas vyks šios parapijos šventovėj gruodžio 13 d., 4 v.p.p.
- Toronte yra miręs a.a. Zigmąs Žilinskas, Bronės Maziliauskienės pusbroli. Lapkričio 28 d. suėjo penkeri metai nuo kun. Liudo Januškos, OFM, mirties.
- Prieškalėdinis susikaupimas parapijai vyks gruodžio 18-20 d.d. Susikaupimą ves kun. Kęstutis Kėvalas, Kauno kunigų seminarijos dekanas ir VD universiteto teologijos fakulteto dėstytojas.
- Parapijos 2010 metų aukų vokeliai yra išdėstyti alfabetine tvarka parapijos šventovės prieangyje. Parapijiečiai yra prašomi juos pasiimti, tuo sutaupant pašto išlaidas. Tiems, kurie aukoja parapijai per bankus, jiems vokeliai nereikalingi.
- Mišios sekmadienį, gruodžio 6: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už Juozą ir Mariją Vaserius ir Lora Corsi; 10.45 v.r. už a.a. Petrą Styřą ir jo šeimos mirusius, už kun. Alfonsą Bumbulį ir už a.a. Vladą Kobelskį; 12.15 v.d. už a.a. Albiną ir Povilą Štuopius.

ULKS ŽINIOS

- Užsienio lietuvių katalikų sielovados (ULKS) fondui aukojo a.a. Onos Skrebūnienės atminimui pagerbti: A.V. Adomonai, J.S. Andruliai, V.B. Birėtos, A.R. Čygai, V. Danaitis, D. Danaitytė-Stacey, E. Delkuvienė, L. Draudvilienė, A. Drešerienė, R. Girdauskaitė, K. Gudinskienė, A. Jurcevičienė, A. Juzukonis, R.L. Kuliavai, J. Petronis, M. Povilaitienė, R.D. Puteriai, M.S. Putrimai, L.A. Širvinskai, T.B. Stanuliai, B.I. Wilkinson. Iš viso suaukota \$635.

Velionės šeimai ir visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas ULKS reikalams prel. E. Putrimas. RR

Išganytojo parapijos žinios

- Sekmadienį II Advento pamaldos su Šv. Komunija 11.15 v. ryto. Pamaldų metu vyks sekmadienio mokyklos tikybos pamokos ir po jų konfirmantų pamoka.
- Vaikų pamaldų generalinė repeticija įvyks gruodžio 12 d., 12.30 v.p.p. Vaikų kalėdinės pamaldos vyks sekmadienį, gruodžio 13 d., 12.30 v.p.p., po kurių – Moterų draugijos remiama Kalėdų eglutė.
- Kūčių pamaldos su Šv. Komunija – gruodžio 24 d., 5 v.p.p.; Kalėdų dieną pamaldų nebus. Paskutinės pamaldos šiais metais bus gruodžio 27 d., 11.15 v.r.
- Parapijos visuotinis metinis susirinkimas vyks sekmadienį, vasario 28, po pamaldų Lietuvių Namų patalpose.

Lietuvių Namų žinios

- Lietuvių namų valdybos posėdis – įvyks gruodžio 7 d. LN posėdžių kambaryje.
- Gruodžio 4, penktadienį, bare „Lokys“ įvyks vakaras su garsiu „Country“ muzikos atlikėju Virgiu Stakėnu, kuris šiuo metu koncertuoja Š. Amerikoje. Renginio pradžia 9 v.v. kviečiame visus nepraleisti progos dainininką išgirsti. Įėjimas laisva auka.
- Gruodžio 6 d., 2 v.p.p. Kalėdinis vaikų koncertas „Žiema, žiema, eikš į kiemą“.
- Gruodžio 13 d., 2 v.p.p. Kalėdų senelio sutikimas „Žiemos pasaka“. Žaidimai, dovanėlės, kiškio pyragai, lapės gėrimai.
- Gruodžio 20 d., 2 v.p.p. klasikinės muzikos kalėdinis koncertas „Džiūguk, pasauli!“ Pianistė Janina Kuzmaitė ir fleitistė Leonie Wall.
- Atidaryta atnaujinta salė B. Čia galite pasivaikinti lietuviškais patiekalais, alumi, bare „Lokys“ pasiklausti koncertų ar pramoginių lietuviškų laidų. Nemokama mašinų stovėjimo aikštelė nuo 11 v.r. iki 6 v.v.
- Lietuvių namų mašinų stovėjimo aikštelėje naujos kainos! Galite išsinuomoti mėnesinę mašinos stovėjimo vietą. Dėl papildomos info kreiptis tel. 416 532-3311.
- Baras „Lokys“ išnuomojamas įvairioms šeimyninėms šventėms.
- Atidaryta Lietuvių Namų internetinis tinklapis lietuvių kalba: www.torontolietuviunam.ai.com, anglų kalba: www.lithuanianbanquethalls.ca.

AUKOS

A.a. Vytautui Siminkevičiui iškeliavus amžinybėn, užjausdama jo sesutę Primą Sapliene ir jos sūnus su šeimomis bei artimuosius, Alina Jurcevičienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

KLKM dr-jos Hamiltono skyriaus valdyba sveikina *Tėviškės žiburių* redakciją su Šv. Kalėdom ir siunčia \$100 auką. Linkime sėkmės Jūsų kilniame darbe. **Irena Liskauskas**, ižd.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – L. Baumgardas; \$60 – K.V. Gapučiai.

Šv. Jono lietuvių kapinių administracija praneša, kad nuo 2009 m. gruodžio 1 d. per visą žiemą pagrindiniai kapinių vartai bus laikomi uždaryti, išskyrus sekmadienius, švenčių bei laidotuvių dienas.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Montrealio Aušros Vartų parapijos choro seni draugai – Albertas Skučas, kleb. kun. Paulius Mališka ir zakristijonas Antanas J. Mickus – susitiko lapkričio 1 d. parapijos pietų metu Ntr. L. Polichauskaitės

Aušros Vartų parapijoje jau galima gauti kalėdaičių (plotkelių). Kreiptis į Haroldą Celtorių tel. 450 678-4427.

Baltiečių menininkų ratelio kalėdinis subuvimas – Aušros Vartų parapijos salėje gruodžio 8 d., 7 v.v. Bus rodoma DVD iš menininko-tapytojo André Bialer gyvenimo. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, lapkričio 29, kleb. kun. Aloyzas Volskis atnašavo šv. Mišias ir pasakė pritaikytą pamokslą Advento pirmam sekmadieniui.

„Auksinio ratelio“ kalėdinis susirinkimas ir iškilmės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 10. Pensininkai kviečiami atsilankyti.

Kalėdų plotkelių galima įsigyti pas parapijos komiteto narius. Auka – laisva.

Kalėdų išvakarėse, gruodžio 24 d., Bernelių šv. Mišios bus atnašaujamos 10 val.vak. **VL**

Švęskime kartu. Montrealio lietuvių choras, suaugę, jaunimas ir vaikai, kviečia visus į kalėdinių giesmių ir dainų koncertą, sekmadienį, gruodžio 13, Aušros Vartų parapijos salėje, 12.30 v.p.p. Užkandžiai, kava, pyragai. Veiks baras, turtinga kalėdinė loterija, bus proga nusipirkti choro išleistas CD. Įėjimas nemokamas. Prašome iš anksto užsisakyti stalus, susisiekti su Andrėja Celtoriute, tel. 450 550-4765; el.paštas: celtorius@yahoo.com. **Inf.**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
 LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
 1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
 TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
 Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Maironio mokyklos žinios

- Kviečiame visus į visuotinį metinį tėvų susirinkimą mokykloje gruodžio 5 d., 9.15 v.r.
- Tėveliai! Mūsų Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 12 d. 10 v.r. Prisikėlimo parapijos salėje. (Mokiniai turėtų rinktis 9.30 v.r., kad būtų laiko apsirngti šventiniais drabužiais). Bus mokinių pasirodymas, atvyks Kalėdų senelis, yra rengiama loterija ir vaisės. Gal kas nors norėtų paaukoti laimikių loterijai? Šiuo reikalu prašome kreiptis į Dalią Azubalienę, tel. 416 766-7040 arba el.paštu: dalia.azubalis@gmail.com.
- Šiais metais rinksime auksa Kauno arkivyskupijoje veikiančioms *Vaikų dienos centrams*.
- Aukštesnieji lituanistiniai kursai gruodžio 5 d. ves savo pamokas „Labdaroje“. Kursų ved. B. Ručinskienės žodžiais, tai bendras mūsų mo-

kyklos ir „Labdaros“ projektas, kurio metu 10, 11 ir 12 kl. moksleiviai ves savo pačių sudarytas apklaudas istorijos klausimais su „Labdaros“ gyventojais. Vėliau visa istorinė medžiaga bus perduota į Lietuvos bendruomenės archyvą. Taip pat moksleiviai yra paruošę kalėdinę programą „Labdaros“ namų gyventojams. Kalėdinis jų koncertas prasidės 11 v.r.

- Gruodžio 19 ir 26 d.d. bei sausio 2 d. pamokų nebus. Sugrįšime sausio 9 d. **Živilė**

Tėviškės žiburių administracija veiks sekmadieniais nuo lapkričio 15 iki gruodžio 6 d. po 9.30 v.r. Mišių iki maždaug 1 v.p.p. Galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti TŽ kaip dovaną.